

ਮੁੱਠ ਖੀ ਅਧਿਕਾ ਰਾਂ ਅਤੇ ਜਿਲੀ ਪ੍ਰ
ੇ ਸਾ ਨੇ
ਲਈ ਪੰਜਾ ਬੀ ਵਿੱ ਚ ਜਾ ਕਾ ਰੀ

Information In Punjabi for Human Rights & Sexual Harassment

Abbotsford Community Services
Progressive Intercultural Community Services
Partnership Program
February 2005

Funded by The Law Foundation Of British
Columbia

Acknowledgements

We would like to thank our funder The Law foundation of British Columbia for supporting Legal Advocacy Program and translations of this material.

This translation could not have been produced were it not for the excellent facilitation skills of Legal Advocacy Program Workers

Gurcharan Dhillon, Abbotsford Community Services
2420 Montrose Avenue, Abbotsford, BC V2T 3S9
Phone: 604-859-7681

&

Pawanjit Joshi, Progressive Intercultural Community Services
100 – 7566 –120A Street, Surrey, BC V3W 1N3
Phone: 604-596 4242

We would also like to thank the following people for translations, proof reading and supporting the creation of this material

Gurtej Gill, Progressive Intercultural Community Services

Sukhvir Gill, Surrey, BC

Paramjit Dhillon, Abbotsford, BC

Manpreet Grewal, Abbotsford Community Services

Param Grewal, Progressive Intercultural Community Services

Dilbaghjeet Mann, Progressive Intercultural Community Services

This work is dedicated to the Farm Workers of British Columbia

The contents of this resource manual may not be reproduced for commercial purposes, but photocopying (with credit) for educational purposes is encouraged

Funded by the Law Foundation of British Columbia
Table of Contents

	<u>Page #</u>
Cover Page - ਕਵਰ ਪੇ ਜ	1
Acknowledgements (ਰਾ ਸ਼ਲੇ ਸ਼ਕਰਨਾਏ ਕਰਵਾ ਉ ਣਾ ਲੇ)	2
Table of Contents (ਸਫਿਆਂ ਦਾ ਵੇ ਰਵਾ) 3	
BC Human Rights Tribunal	4
ਬਿਊ ਬਿਥਕੋ ਲੰਬੀਆ ਮੁਨੋਂ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਰਿਟਿਬਿਊ ਠ - ਪੰਜਾ ਬੀ 5	
BC Human Rights Act – English	6
ਬੀ ਸੀ ਮੁਨੋਂ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਊਨੰਨ ਐ ਕਟ 7	
BC Human Rights Tribunal	8
ਬਿਊ ਬਿਥਕੋ ਲੰਬੀਆ ਮੁਨੋਂ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਰਿਟਿਬਿਊ ਠ ਅਧੀ ਨਸਕਾ ਇਤਾਂ - ਪੰਜਾ ਬੀ 9	
Canadian Human Rights Act	10
ਕੇਨਡੀਅਨ ਮੁਨੋਂ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਊਨੰਨ 11	
Is Employer Liable	12
ਕੀ ਮਾ ਲਕਜ਼ੀ ਮੇ ਵਾ ਰ ਹੈ 13	
Human Rights in British Columbia (protection from discrimination)	14-15
ਬਿਊ ਬਿਥਕੋ ਲੰਬੀਆ ਵਿੱ ਚ ਮੁਨੋਂ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ / ਵਿਤਕਰੇ ਤੇ 'ਬਚਾ ਓ - ਪੰਜਾ ਬੀ 16-18	
Human Rights in British Columbia / Harassment – English	19-21

ਬਿਊਰੋ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ/ਹੈਰਾਸਮੈਂਟ (ਕਤਿਗਕਰਨ) - ਪੰਜਾਬੀ

The Human Rights Tribunal (Sexual Harassment and Human Rights)	26-30
ਜਿਲੀ ਪੁੱਛਾ ਨੇ ਅਤੇ ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ 31-36	
Source of help	37-38
ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਸਾਧਨ	39-40
Frequently Asked Questions	41
ਅਮਪੁੱਛੇ ਜਾਣਾ ਲੇ ਸਵਾਲ 42	

BC HUMAN RIGHTS TRIBUNAL

The BC Human Rights Tribunal is an independent, quasi-judicial body created by the BC Human Rights Code. The Tribunal is responsible for accepting, screening, mediating and adjudicating human rights complaints. The Tribunal offers the parties to a complaint the opportunity to try to resolve the complaint through mediation. If the parties do not resolve the complaint, the Tribunal holds a hearing.

The Tribunal is made up of members, one of whom is the Chair of the Tribunal. The members are experts in human rights law and are appointed by the Lieutenant Governor in Council.

The Tribunal deals with human rights complaints that arise in British Columbia and are covered by the Human Rights Code. The Tribunal cannot deal with any other type of discrimination. For more information about the Tribunal, see the Tribunal's Guide.

The Tribunal has published a number of guides and information sheets, which explain the Tribunal's process. Tribunal staff is also available to assist the parties.

You can contact the Tribunal at:

1170-605 Robson Street
Vancouver, BC V6B 5J3

(604) 775-2000 phone
(604) 775-2020 fax
(604) 775-2021 (TTY)
1-888-440-8844 toll free (in BC)

Our email address is BCHumanRightsTribunal@gems9.gov.bc.ca

You can also visit our website at www.bchrt.bc.ca

The Tribunal tries to ensure the accuracy and completeness of the contents of our web site, and we correct errors as identified. However we cannot guarantee the accuracy or completeness of the documents or information contained on the web site. If there is a discrepancy between information on our web site and an original, paper version, the original paper version is authoritative.

This translation is provided for informational purposes only, and should not be used as a basis for making legal or any other commitments. If you are unsure about your legal rights in any dispute, you should consult an attorney.

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਮੁੱਠ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ BC Human Rights Tribunal

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀ ਮੁੱਠ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਬੀ.ਸੀ. ਦੇ ਮੁੱਠ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਮੁੱਠ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਫਿਰਕਾ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਨੂੰ ਦੋ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕਰਦੀ ਹੈ।

- ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਵਾਉਣੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਲਿਗਰੀ ਰਾਹੀਂ।
- ਜੇ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੁਣਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਬਣੇ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਮੁੱਠ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚੰਗੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੈਂਡਿੰਗ ਫੋਰਮ-ਇਨਕੋਸਲ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਫਿਰਕਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁੱਠ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਉਦੀਆਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਠੀਕ ਠੀਕ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਦੇਖੋ "ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਗਾਈਡ 1 - ਬੀ.ਸੀ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੁਣਾਈ ਕਰ ਕੇ ਡੈਡ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ"।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਲਨ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਾਈਡਾਂ ਅਤੇ ਫੈਕਟੀ ਏਫਾਪੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਲਨ ਦਾ ਸਟਾਫ਼ ਵੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਲਨ ਹੋਰ ਠੀਕ ਪਤੇ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ :
Robson Street)
Vancouver, BC V6B 5J3)

1-888-440-8844 ਟੋਲ ਫਰੀ (ਬੀ ਸੀ ਵਿੱਚ)

BC HUMAN RIGHTS ACT

DISCRIMINATION BECAUSE OF PERSONS:

- Race
- Political Beliefs
- Age
- National or ethnic origin
- Sex (including pregnancy and childbearing)
- Sexual Orientation

- Criminal Conviction/Charge (unrelated to employment)
- Ancestry
- Marital Status
- Family Status
- Colour
- Religion
- Physical/Mental Disability (including dependence on alcohol or drugs)

ਬੀ ਸੀ ਮੁੱ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਐ ਕਰਕਾਨੁਨੇ
ਮੁੱ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜ਼ ਬਤਾ ਹੇ ਠੀ ਲਿਖਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਤਕਰ
ਕਰਕਾਨੁਨੇ ਕਦਾ ਹੈ :

- ਸ਼ਲ
- ਵੰਸ਼
- ਮੁਲ - ਅਧਾਰ / ਜਗ੍ਹਾ
- ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿਚਾਰ
- ਵਿਵਾਕਿਕਿਯੋ ਧਰ
- ਪਰਵਾਰਿਕ ਯੋ ਧਰ
- ਰੰਗ
- ਧਰਮ

- ਪਰਿਵਾਰਕ ਖੱਬੇ ਧਰ
- ਸਰੀਰਕ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਅਪੰਗਤਾ
- ਉਮਰ
- ਲਿੰਗਕ ਜਾਂ ਫ਼ਾਰੀ (ਜਾਗਰੂਕਤਾ)
- ਅਪਰਾਧੀ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਸਣਾਈ ਪਿਛੋ (ਕੰਮ ਨਲ ਸਬੰਧਿਤ ਫ਼ੀ)

Your complaint falls under provincial or territorial jurisdiction if it is against one of the following types of organizations:

COMPLAINTS WITH BC HUMAN RIGHTS TRIBUNAL

PROVINCIAL 85-90%

Provincial Gov't

Municipal Government

Municipal Police

Colleges and Universities

Hotels

Restaurants

Landlords

Retailers

Hospitals

Resource Industries

BC HUMAN RIGHTS TRIBUNAL

1170-605 Robson Street

Vancouver, BC V6B 5J3

Phone: 604-775-2000

Fax: 604-775-2020

TTY: 604 775-2021

Toll free: 1-888-440-8844 (in BC)

Our email address is BCHumanRightsTribunal@gems9.gov.bc.ca

You can also visit our website at www.bchrt.bc.ca

ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਕਾਇਟ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਈ ਹੋਈ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹੈ

ਬੀ ਸੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ

ਪ੍ਰਾਂਤਿਕ (ਪ੍ਰੋਵਿੰਸੀਅਲ)

ਪ੍ਰਾਂਤਿਕ ਸਰਕਾਰ

ਸਥਾਨ ਸਰਕਾਰ

ਸਥਾਨ ਪੁਲਿਸ

ਕਾਲਿਜ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ

ਰਾਜਪਤਾਲ

ਹੋਲ

ਚੈ ਸੇਟਰੈ ਟ

ਮਕਾ ਨਾ ਲਕ

ਪ੍ਰ ਚੂ ਨ ਵਿਕਰੇ ਤਾ , ਕਾ ਰਖਾਨੇ

ਬੀ ਸੀ ਮੁਨੋ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ

1170-605 ਰਾ ਬਸਲਸਰੀ ਟ

ਵੈ ਕੂ ਵਰ, ਬੀ , ਸੀ V6B 5J3

ਫੋ ਨ 604-775-2000

ਫੈ ਕਸ: 604-775-2020

ਇ ਏ ਪੀ 604 775-2021

ਟੋਲ ਫਰੀ : 1-888-440-8844 (ਬੀ ਸੀ ਵਿੱਚ)

ਈ ਮੇ ਲ ਐ ਡਰਿਸ: BCHumanRightsTribunal@gems9.gov.bc.ca

ਤੁ ਸੀ ਸਾ ਡੀ ਵਿੱ ਬ ਸਾ ਈ ਟ੍ਰੀ ਦੇ ਖ ਸਕਦੇ ਹੋ : at www.bchrt.bc.ca

CANADIAN HUMAN RIGHTS ACT

The Canadian Human Rights Act protects anyone living in Canada against discrimination by the following federally regulated employers or services providers and your complaint falls under the Federal jurisdiction:

FEDERAL 10-15%

Federal Government

RCMP

Airlines

Chartered Banks

Interprovincial communications and telephone companies

Buses, and Railways that travel between provinces

Ports

Television and Radio Stations

First Nations

Other federally regulated industries, such as certain mining operations

Contact:

Canadian Human Rights Commission

344 Slater Street, 8th Floor, Ottawa, Ontario K1A 1E1 Canada

Telephone: 613-995-1151 Fax: 613-996-9661 Toll Free: 1-888-214-1090

TTY: 1-888-643-3304

ਕੇਨਡੀ ਅਜ਼ਾ ਮੁੱ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਐ ਕਰਮਾ ਰੇ ਕੇਨਡਾ ਦੇ ਰਿਫ਼ਤਾ ਲਿਆਂ ਦੀ ਹੋ ਠੀ ਲਖੇ
ਹੋ ਏ
ਵਿੱ ਤਕਰਿਆਂ ਲਈ ਰੱ ਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁ ਹ ਡੀ ਸਕਾ ਇਤਾ ਫੈ ਡਰਿਲ ਕਾਊਨਨ
ਦੇ ਅਧੀ ਨਾ ਉ ਦੀ ਹੈ :

ਫੈ ਡਰਿਲ 10-15%

ਫੈ ਡਰਲ ਸਰਕਾਰ

ਆ ਰ ਸੀ ਐ ਮ ਪੀ

ਏ ਅਰਲਾ ਈ ਸ਼

ਬੈ ਕਾਂ

ਅੰਤਰ - ਪ੍ਰ ਾ ਿਤਕ ਦੂ ਰ - ਸੰਚਾਰ ਕੰਪਨਿਆਂ

ਬੱ ਸਾਂ ਅਤੇ ਰੇ ਨ ਜੋ ਇਕ ਸੂ ਬੇ ਤੋ ਂਦੂ ਜੇ ਸੂ ਬੇ ਵਿੱ ਚ ਜਾਂ ਦੀ ਆਂ ਕਾ

ਟੈਲੀ ਵੀ ਜਲਾਏ ਰੇ ਡੀ ਓ ਸੇਟਸਨ

ਫਸਕੇਸ਼ਨ

ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੈ ਡਰਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਖਾਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਈਨਿੰਗ

ਐ ਡਰਸ

ਕੇਨਡੀ ਅਲੱਨ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ

344 ਸਲੇ ਰ ਸਰੀ ਟਰਵੀ ਫਲੋ ਰ, ਆ ਵਾ , ਐਲਰੀ ਓ K1A 1E1 ਕੇਨਡਾ

ਫੋ ਨ 613-995-1151 ਫੈ ਕਸ: 613-996-9661 ਟਲ ਫਰੀ : 1-888-214-1090

ਇੰ ਵਾ ਈ : 1-888-643-3304

IS EMPLOYER LIABLE?

- Employers are responsible for providing an environment free from harassment
- Employer is in the best position to eliminate harassment
- Employers may be responsible for any act committed by their employees or connected persons or by non-employees, eg: drivers / contractors, supervisors

- Employer must investigate complaint and take action
- Can limit liability by appropriate anti-harassment policies
- Employers may be responsible regardless of knowledge
- No formal complaint is necessary

ਕੀ ਮਾਲਕ ਜੁੰਮੇ ਵਾਰ ਹੈ ?

- ਮਾਲਕ ਹੈਰਾ ਸਮੇਂ ਕੁ ਕਤਮਾ ਹੋ ਲਮੁ ਹੋ ਈ ਆਂ ਕਰਲਈ ਜੁੰਮੇ ਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਕਾ
- ਮਾਲਕ ਹੈਰਾ ਸਮੇਂ ਕੁੰ ਖਤਮ ਕਰਲਈ ਵਧੀ ਆ ਸਿਓਂ ਿ ਵਿੱ ਚੁੰਦਾ ਹੈ ।
- ਮਾਲਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਨ ਗੈਰ-ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਂ ਦੁ ਆ ਰਾ ਕੀ ਤੀ ਜਾਣ
ਵਾਲੀ ਹੈਰਾ ਸਮੇਂ ਕੁੰ ਐ ਕਸ਼ਨ ਲਈ ਵੀ ਜੁੰਮੇ ਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿ ਵੇ ਿਕ ਕੋ ਈ ਡਰਾ ਈ ਵਰ, ਠਕੇ ਦਾਰ ਜਾਂ ਸੁ ਪਰਵਾ ਈ ਜਰ ।

- ਮਾ ਲਕੁੰਨ ਸਿਕਾ ਏਤ ਦੀ ਛਾ ਬੀ ਕਰਨੀ ਚਾ ਹੀ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉ ਸ ਦਾ ਉ ਪਾ ਓ ਕਰਨ ਚਾ ਹੀ ਦਾ ਹੈ
- ਮਾ ਲਕ ਸਹੀ ਐ ਏ ਕੈ ਸਮੇ ਟਪਾ ਲਸੀ ਆਂ ਬਣ ਕੇ ਆ ਪਣ ਲਾ ਇ ਬਲੀਏ ਆ ਸਕਦੇ ਨ
- ਭਾ ਵੇ ਿਕ ਮਾ ਲਕੁੰਨ ਇਸਦਾ ਪਤਾ / ਗਿਆ ਨ ਹੀ ਹੋ ਵੇ ।
- ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਰਸਮੀ ਸਿਕਾ ਇਤ ਕਰਨੇ ਜਰੂ ਰੀ ਠੀ ਹੈ ।

Human Rights in British Columbia

PROTECTION FROM DISCRIMINATION

The British Columbia Human Rights Code protects our human rights in three main areas:

1. Employment
2. Tenancy and purchase of property
3. Accommodation, services and facilities customarily available to the public.

The BC Human Rights Code covers all provincially regulated businesses and agencies. This includes all the ministries of the provincial governments, schools and universities, local and municipal governments, hospitals and medical clinics, and private businesses such as stores, restaurants, and rental accommodation.

(There is also a Canadian Human Rights Commission which deals with federally regulated agencies and businesses.)

What is discrimination and harassment?

1. Discrimination

Discrimination occurs when an individual person, or a group of people, are denied opportunities and rights because of a personal characteristic, such as their race, sex, etc.

Discrimination is when people are judged as members of a group rather than on the basis of their individual merits or abilities. (e.g. “women cannot do the jobs that involve heavy lifting”)

2. Harassment

Harassment is a particular type of discrimination, and includes insulting or abusive treatment of people because of a personal characteristic.

The Human Rights Code protects people from harassment because of sex (such as when a person is subjected to unwelcome sexual conduct or sexual hostility), race, and place of origin, or because of any of the other characteristics covered by the Code.

- ◆ Race
- ◆ Colour
- ◆ Ancestry
- ◆ Place of origin
- ◆ Sex (includes pregnancy, breastfeeding, and sexual harassment)
- ◆ Physical / Mental Disability (which includes HIV / AIDS and drugs or alcohol addiction)
- ◆ Criminal Conviction/Charge (employment only)
- ◆ Political Beliefs (employment only)
- ◆ Sexual Orientation (being gay, lesbian, straight or bi-sexual)
- ◆ Lawful source of income (tenancy only)
- ◆ Religion
- ◆ Marital Status
- ◆ Family Status
- ◆ Age (covers between 19-65)

Prohibited Practices

You are protected from being discriminated against because of a prohibited ground in relation to:

- Employment, including recruitment, job assignment, termination, pay rates, or conditions of work;
- Membership in union or professional association;
- Provision of services, accommodations, or facilities;
- Rental of residential premises, unless the space is to be shared by the landlord;
- Purchase of a commercial or residential property; or
- Publications of hate literature.

In addition,

- Men and women must be paid equally for doing the same or substantially similar work; and
- You must not be retaliated against for filing a complaint under the Code.

Accommodation

Sometimes a particular characteristic may mean a person is unable to do something (e.g. if a person is completely blind they will not be able to be employed as a bus driver). Human rights law recognizes this and does not regard these few situations as discriminatory.

More often, however, a particular characteristic will mean a person does something differently, perhaps more slowly, or requires some form of assistance. Employers, service providers, etc. need to accommodate these different capabilities, or requirements for assistance up to the point of undue hardship to avoid contravening human rights law.

Contacts

Human Rights Tribunal

Suite 1170-605 Robson Street, Vancouver, BC, V6B 5J3

Phone: (604) 775-2000 FAX: (604) 775-2020

Toll Free (in BC): 1-888-440-8844 TTY: (604) 775-2021

www.bchrt.bc.ca

Ministry of the Attorney General

10th Fl 1001 Douglas Street

PO BOX 9286 STN PROV GOVT, Victoria, BC, V8W 9J7

Phone: (250) 356-9596 FAX: (250) 356-7136

TTY: Please call Enquiry BC @ 1-800-661-8773

www.ag.gov.bc.ca/programs/hrc/index.htm

ਗ੍ਰਿ ਸ਼ਿ ਕੋ ਲੰਬੀ ਆ ਵਿੱ ਚ ਮੁੱ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ Human rights In British Columbia

ਵਿਤਕਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾਓ (Protection from Discrimination)

ਬੀ ਸੀ ਮੁੱ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕੋ ਡਿਤਿਲੋ ਤਰਾਂ ਵਿੱ ਚ ਮੁੱ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾ ਖੀ ਕਰਦਾ ਹੈ :

1. ਰੋ ਜ਼ਾਰ
2. ਕਿਰਾਏ ਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਟੀ ਦੀ ਖਰੀਦ
3. ਫਿਰਮਾ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਠਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਅੰਬਵਾਂ

ਬੀ ਸੀ ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਕੋ ਡ ਪ੍ਰੋ ਤਿਕ ਿਠਮਾਂ ਅਧੀ ਨਸਬਪਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਵਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ, ਮਿਕਸੇ, ਮਿਊ ਸਪਲ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਯਥਤਾ ਲਾਭੇ ਕਲੀਕਿ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅਦਾਰੇ ਜਿਵੇਂ ਸੋਟਰ, ਰੈ ਸੋਟਰੈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮਕਾਨ ਮਲਕ

(ਇੱਕ ਕੋਨਡੀ ਅਨੁਮੋਖੀ ਅਧਿਕਾਰਕਮਿਸ਼ਨਵੀ ਹੈ ਜੋ ਫੈ ਡਰਲਰੈ ਗੂ ਲੇ ਡਿਏ ਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ)

ਵਿਤਕਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ ਸ਼ਾਨੇ ਕੀ ਹੈ ?

1. ਵਿਤਕਰਾ

ਜਦਕੋ ਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਪੂੰਨ ਰੰਗ, ਧਰਮ ਸੈ ਕਸ ਆਦਿ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਮੌਕੇ / ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੇ

ਵਾਂ ਝਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਪੂੰਨ ਵਿਤਕਰਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਤੌਰ ਤੇ ਜਦਕੋ ਕਾਨੂੰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਣ ਦੇ

ਅਧਾਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ (ਜਿਸ ਨਲ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਨਲ ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

2. ਪ੍ਰੋ ਸ਼ਾਨੇ

ਪ੍ਰੋ ਸ਼ਾਨੇ ਇੱਕ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਹੀ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਿਜੀ ਗੁਣੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉਸ ਨਲ ਮਾਤਾ

ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਕੋ ਡ ਲੋਕਾਂ ਪੂੰਨ ਲਿੰਗ, ਰੰਗ, ਧਰਮ, ਜਲ-ਸਥਲ ਆਦਿ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ

ਵਿਤਕਰਾ ਹੋਣੇ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋ ਸ਼ਾਨੇ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਜੋ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹਨ

ਇਉਂ ਮਨਾ ਈ ਸਕੋ ਡ ਪ੍ਰੋ ਸ਼ਾਨੇ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਪੂੰਨ ਹੋ ਠ ਲਖੇ ਨਕਤਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਐਲਾਨਾ ਹੈ।

- ਜਲ
- ਧਰਮ
- ਰੰਗ
- ਵਿਵਾ ਡ-ਪੱਧਰ (ਵਿਹਤਾ ਪੱਧਰ)
- ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੱਧਰ
- ਖਾਣਾ ਪੀਣੀ
-
- ਜਲ ਸਥਲ
- ਲਿੰਗ (ਇਸ ਵਿੱਚ ਗਰਭਵਤੀ ਬਰੈਂ ਸਟੀ ਡਿੰਗ ਅਤੇ ਜਿਲੀ ਪ੍ਰੋ ਸ਼ਾਨੇ)
- ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਿਸਕ ਅਪੰਗਤਾ (ਇਕਨ ਵਿੱਚ ਐਚ. ਐ. ਈ. ਵੀ / ਏ ਡਜ ਅਤੇ ਸ਼ੇ ਜਾਂ ਸਰਾਬ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨ)
- ਲਿੰਗਕ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੇ, ਲਿਜਬੀ ਅਲਰੇ ਤਾਂ ਦੋਨ ਲਿੰਗੀ)

- ਅਪਰਾਧੀ (ਕੰਮ ਸਿਰਫ)
- ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿਚਾਰ (ਕੰਮ ਸਿਰਫ)
- ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਮਦਲੇ ਸਾਧਕਿਕਰਾਏ ਦਾਰਸਿਰਫ)

ਵਰਜਿਤ ਕਾਰਜਵਿਧੀ

ਹੇਠਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕਰ ਵਿਵਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਬਚਾਓ ਹੈ :

- ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕਰੀ, ਕੰਮ ਸਬੰਧੀ ਜੁੱਮੇ ਵਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ, ਤਬਦੀਲੀ ਦਰਜਾ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਹਲਾਤ
- ਕਿਸੇ ਯੂਨੀਅਨ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ
- ਕੰਮ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ, ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ
- ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਕਾਨ ਵਿਚਾਰੇ ਤੇ ਲੈਣ ਬੇਸ਼ਰਤ ਕਿ ਮਕਾਨ ਲਾਕ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਹ ਵਰਤਿਆ ਜਾਏਗਾ।
- ਕਮਰਸ਼ੀ ਅਲਜ਼ਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਖਰੀਦ
- ਖਿਲਾਫ਼/ਫਰਤ ਭਰਭੂਰ ਸਫ਼ਿਦਾ ਛਾਪਣ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ
- ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਇੱਕੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹਦੇਣੀ ਬਣੀ ਹੈ।
- ਜੇ ਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਡੇਅਰੀ ਲੈਣੀ ਸ਼ਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਚਾਹੀਦਾ।

ਛੇ ਕਾਰੋ ਮੋਡੇਲ

ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਬਣਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਜੇ ਕਰ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਨੌਜਵਾਨ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਸੜਕਾਈ ਵਰਗੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ)। ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟਿਕਾਣੇ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਵਤਕਰਾ ਰੀਸਮਾਇਲਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਜਾਂ ਬੜਾ ਹੋਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ ਦਾ ਇਹ ਵਰਜਿਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਟਿਕਾਣੇ ਕਤ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਲੀ ਸਮਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਵਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇ।

ਹੇਠਲੇ ਪਤੇ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ (ਕੋਲਕਾਟਾ)

ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ

ਟਲਫਰੀ ਬੀ ਸੀ ਫਿੱਚ: 1-888-440-8844
ਇੰਏ ਵਾਈ: 604

www.bchrt.bc.ca

ਅਟਰਨੀ ਜਰਨਲ ਦਾ ਮੰਤਰਾਲਾ

ਏ ਜੰਸੀਆਂ, ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ

10 ਵੀ ਮੰਜਲ 1001 ਡਗਲਸ ਸਟਰੀਟ

ਪੀ ਓ ਬੋਕਸ 9286 ਸੇਟਲਮੈਂਟ, ਤਿਕ ਸਰਕਾਰ

ਵਿਕਟੋਰੀਆ, ਬੀ ਸੀ

ਵੀ 8 ਡਬਲਯੂ 9ਜੇ 7

7136

ਇੰਏ ਵਾਈ: ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਕੁ ਆਰੀ ਬੀ ਸੀ ਤੇ ਫੋਨਕਰੋ: 1-800-661-8773

www.ag.gov.bc.ca/programs/hrc/index.htm

Human Rights in British Columbia

HARASSMENT

The British Columbia Human Rights Code protects human rights in three main areas:

1. **Employment**
2. **Tenancy and purchase of property**
3. **Accommodation, services and facilities customarily available to the public.**

The BC Human Rights Code covers all provincially regulated businesses and agencies. This includes all the ministries of the provincial government, local and municipal governments, schools and universities, hospitals and medical clinics, and private businesses such as stores, restaurants, and rental accommodation.

(There is also a Canadian Human Rights Code that deals federally regulated agencies and businesses.)

What is Harassment?

Harassment in the workplace may be broadly defined as unwelcome conduct related to a prohibited ground of discrimination that detrimentally affects the work environment or leads to adverse job-related consequences for those experiencing harassment.

Harassment is a demeaning practice. Harassment in the workplace requires an employee to contend with unwelcome and offensive behavior. It attacks the dignity and self-respect of the victim both as an employee and as a human being.

Harassment because of a ground listed in the Human Rights Code is a form of discrimination and is prohibited by the Code.

Landlords and service providers are also required to provide a harassment free environment for their tenants and customers.

Harassment can take many forms

Depending on whether or not the behavior is welcome, any of the following could amount to harassment:

- Material that is displayed publicly or put in someone's workspace and that is racist, sexist, sexually explicit, anti-gay or lesbian, or insulting because of any of the prohibited grounds of discrimination;
- Verbal abuse or comments that belittle people because of sex, pregnancy, race, sexual orientation, disability, or other grounds of discrimination;
- Unwelcome and hurtful jokes based on gender, race, marital status, sexual orientation, disability, or other grounds of discrimination;
- Sexually or racially offensive gestures;

- Ignoring, isolating or segregating a person based on their sex, race, sexual orientation, etc.;
- Staring or leering in a sexual manner;
- Physical contact of a sexual nature;
- Aggressive physical contact;
- Repeated behavior that a person has objected to and, therefore, is known to offend.

A person may experience harassment that consists of harmful remarks about the person's race or another of the prohibited grounds. Harassment may also take the form of non-specific insults, work sabotage, rumors, or crude jokes, which in themselves have no sexual or racial content. However, if the negative actions are occurring because of the person's sex or race (or other prohibited ground) then the behavior is a type of harassment and is prohibited by the Human Rights Code.

If you are being harassed

- Let the person know their behavior making is making you uncomfortable and you want it to stop.
- Talk about the harassment to co-workers, or other tenants or students.
- Keep a record of what happened and when; write down exactly what was said or done.
- Report the harassment to your supervisor or other management personnel or faculty.

Taking action to end harassment can be more difficult if you live in a small community, or if you have difficulty with English. You should think about contacting a women's center, aboriginal organization or immigrant-serving agency for support.

What legal option do you have to complain about harassment?

You have a number of legal options to complain about harassment. You can choose one or more of the following options:

- Use an internal complaint procedure.
If your company or school has a policy against harassment, check to see if it has a complaint procedure. If there is no complaint procedure, you may want ask the personnel manager or student counselor what steps to take.
- Use the union procedure
Talk to your shop steward about how the union deals with harassment
- File a complaint with British Columbia Human Rights Tribunal

What are an employer's responsibilities?

Employers (and landlords/service providers) are responsible for managing the workplace to provide a harassment free environment.

Sometimes, even though the employer has taken reasonable measures to prevent harassment, a person complains about harassment.

Then, the employer has a responsibility to investigate the complaint and take action to correct the situation.

What if Harassment was not intended?

Harassing actions need not be intentional in order to be prohibited. “It was just a joke,” or “I meant it as a compliment” is no excuse under the law. The Code is concerned with the effect of a person’s actions on another. People have the right to work and live in a harassment free environment. The first step to protect this right is to tell the person that the actions are offending you to and ask the person to stop.

Restructured human rights process:

Recent changes to the Human Rights Code have given the Human Rights Tribunal the sole responsibility for the acceptance, mediation, and adjudication of complaints.

The rights and protections guaranteed under the Code have not been changed.

People who wish to file a complaint should contact the Human Rights Tribunal.

Contacts:

Human Rights Tribunal

Suite 1170-605 Robson St.
Vancouver, BC V6B 5J3
Phone# (604) 775-2000
Toll Free: 1-888-440-8844
TTY: (604) 775-2021
Fax: (604) 775-2020
www.bchrt.bc.ca

Ministry of Attorney General

10th floor 1001 Douglas St.
PO BOX 9286 STN PROV GOVT,
Victoria V8W 9J7
Phone# (250) 356-9596
Fax: (250) 356-7136
TTY: Please call enquiry BC: 1-800-661-8773
www.ag.gov.bc.ca/programs/hrc/index.htm

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ Human Rights In British Columbia

ਹੈਰਾਸਮੈਂਟ (ਕਤੰਗ ਕਰਨ) (Harassment)

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦਾ (ਫਿਊ ਮਿਲਾਈ ਸ਼) ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕੋਡ ਸਾਡੇ ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਫਿਊ ਮਿਲਾਈ ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਖਦਾ ਹੈ।

1. ਰੋਜ਼ਾ ਰ
2. ਕਿਰਾਏ ਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦ ਵਿੱਚ
3. ਫਿਰਮ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਠਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਥਵਾਂ

ਬੀਸੀ ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕੋਡ ਪ੍ਰਤਿਕਿਰਮਾਂ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਵਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ, ਮਾਫਿਕਮੇ, ਮਿਊਨਿਸਪਲ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਯਥਾ ਲਾਜ਼ਮ ਕਲੀਕਿ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਆਦਾਰੇ ਜਿਵੇਂ ਸੇਟਰ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮਕਾਨ ਮਲਕ

(ਇੱਕ ਕੋਨਡੀਸ਼ਨ ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋ ਫੈਡਰਲ ਰੈਗੂਲੇਟਿਓਨ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ)

ਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਜਾਂ ਤੰਗੀ ਕੀ ਹੈ (ਹੈਰਾਸਮੈਂਟ)?

ਹੈਰਾਸਮੈਂਟ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਗਾ ਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਜਿਹਾ ਵਤੀਰਾ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤਕਿਸਮ ਨਾਲ

ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੰਮ ਸਬੰਧੀ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੈਰਾਸਮੈਂਟ ਇੱਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਫਿਰਾਕੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਵਤੀਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੈਰਾਸਮੈਂਟ ਫਿਰਾਕੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਮਾਨੁਠਿਸ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ। ਫਿਊ ਮਿਲਾਈ ਸ਼ ਕੋਡ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਰਾਸਮੈਂਟ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਡ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਿਯ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ

ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੈਰਾਸਮੈਂਟ ਫਿਰਾਕੇ ਵਿਤਕਰੇ ਮੌਜੂਦਾ ਨ ਕਰਨ

ਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਜੋ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹਨ

ਵਿੱਤੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਡਿਪੈਂਡੈਂਸੀ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੇ ਨਕਤਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਐਲਾਨਾ ਹੈ।

- ਸ਼ਲ
- ਰੰਗ
- ਖਾਣਾ ਪੀਣੀ
- ਜਲ ਸਥਾਨ
- ਲਿੰਗ (ਇਸ ਵਿੱਚ ਗਰਭਵਤੀ ਬਰੈੱਸਟੀ ਫਿਡਿੰਗ ਅਤੇ ਜਿਜ਼ੀ ਪ੍ਰੈਸ਼ਨ)
- ਧਰਮ
- ਵਿਵਾਹ-ਪੱਧਰ (ਵਿਹੁਤਾ ਪੱਧਰ)
- ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੱਧਰ

- ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਪੰਗਤਾ (ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਐਚਆਈਵੀ / ਏਡਜ਼ ਅਤੇ ਸ਼ੋਜ਼ਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ)

- ਲਿੰਗ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ (ਹਿੰਗੇ ਅਤੇ ਲਿਜ਼ਬੀ ਆਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਲਿੰਗੀ)
- ਅਪਰਾਧੀ (ਸਿਰਫ ਕੰਮ ਨਾ ਸਬੰਧ)
- ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚਾਰ (ਕੰਮ ਸਿਰਫ)
- ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਮਦਾਨੇ ਸਾਧਕਿਕਾ ਏਦਾਰ ਸਿਰਫ)

ਹੈਰਾਸਮੈਂਟੀ ਅਤੇ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ

ਵਤੀਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੇਠਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਰਾਸਮੈਂਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ :

- ਅਜਿਹੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਜਠਕ ਤੋਂ ਰੋਕੂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਜ਼ਾ ਸ਼ਲੀ, ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਜਾਂ ਸਮਲਿੰਗੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇ।
- ਜ਼ਬਾਨੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਜੋ ਸੈਕਸ ਗਰਭ, ਸ਼ਲ, ਰੋਮਾਂਸ, ਅਪੰਗਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਣ।
- ਅਜਿਹੇ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਠਾ ਲੈ ਮੱਲ ਜੋ ਲਿੰਗ, ਸ਼ਲ, ਵਿਆਹ ਪੱਧਰ ਅਪੰਗਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਆਰਤ ਹੋਣ।
- ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਿੰਗ, ਸ਼ਲ, ਰੰਗ ਅਤੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਪਾਸੇ ਕਰਨ।
- ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾ ਲਛੇ।
- ਜਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਗੁੱਸੇ ਵਾਲਾ ਸਰੀਰਕ ਸੰਪਰਕ।
- ਅਜਿਹੇ ਵਤੀਰੇ ਨੂੰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾ ਲੈ ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ।

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੈਰਾਸਮੈਂਟੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਕਰ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਕਸਾ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਲ, ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਆਰਤ ਹੋਵੇ। ਹੈਰਾਸਮੈਂਟੀ ਕੈਸ - ਗੈਰ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਨਕਸਾ ਨੂੰ

ਅਫ਼ਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਮੱਲ ਦੀ ਕਿਸਮ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਭਾਵੇਂ ਲਿੰਗਕ ਜਾਂ ਸ਼ਲੀ ਆਧਾਰ ਨਾਲ ਹੋਵੇ।

ਫਿਰ ਵੀ ਜੇ ਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਿੰਗ ਜਾਂ ਸ਼ਲ ਦੇ ਕਰਕੇ ਨਹੁੰ ਰਕ ਐਕਸ਼ਨ ਰੋਕੇ ਫਿਰ ਵੀ ਵਤੀਰਾ

ਹੈਰਾਸਮੈਂਟ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹਨੂੰ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰਕ ਡਿਪੈਂਡੈਂਸੀ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਹੈ।

ਜੇ ਕਰ ਤੁ ਹੁੰਨ ਤੰਗ (ਹੈ ਰਾ ਸ) ਕੀ ਤਾ ਜਾਂ ਦਾ ਹੈ :

- ਤਾਂ ਉ ਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੱ ਸਦੇ ਵੇ ਕਿ ਉ ਸਦਾ ਵਤੀ ਰਾ ਉ ਸੁੰਨ ਪ੍ਰੇ ਸ਼ਾ ਨਕਰ ਰਿਹ ਹੈ ਅ ਤੇ ਇਸੁੰਨ ਰੋ ਕਿਆ ਜਾ ਵੇ ।
- ਇਸ ਹੈ ਰਾ ਸਮੇ ਟਕਾ ਰੇ ਕੋ -ਵਰਕਰਾਂ , ਦੂ ਜੇ ਕਿਰਾ ਏ ਦਾ ਰਾਂ ਜਾਂ ਵਿਦਿਆ ਰਬਿਆਂ ਨਲ ਗ ਲ ਕਰੋ ।
- ਜੋ ਵੀ ਵਾ ਪਰਿਆ ਜਾਂ ਵਾ ਪਰਦਾ ਹੈ ਉ ਸਦਾ ਰਿਕਾ ਰਡ ਰੱ ਖੋ ।
- ਹੈ ਰਾ ਸਮੇ ਟਕਾ ਰੇ ਆ ਪੇਣ ਸੁ ਪਰਵਾ ਈ ਜ਼ ਜਾਂ ਮੈ ਨੇਜਮੈ ਟੇ ਕਿਸੇ ਹੋ ਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਲ ਗ ਲ ਕਰੋ ।

ਜੇ ਤੁ ਸੀ ਛੋ ਏ ਕਮਿਊ ਨਿ ਵਿੱ ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਤੁ ਹੁੰਨ ਅੰਗਰੇ ਜ਼ ਭਾ ਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮੱ ਸਿਆ ਹੈ ਤ ਾ ਹੈ ਰਾ ਸਮੇ ਟੁੰਨ ਖਤਮ ਕਰਨੋ ਹੋ ਰ ਵੀ ਔ ਖਾ ਹੋ ਜਾਂ ਦਾ ਹੈ । ਤੁ ਹੁੰਨ ਕਿਸੇ ਔ ਰਤਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥ, ਐ ਬਓਰੀ ਜ਼ ਸੰਸਥ ਜਾਂ ਇਮੀ ਗਰੈ ਬ ਦੀ ਸੰਸਥ ਨਲ ਸਹ ਇਤਾ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਚਾ ਹੀ ਦਾ ਹੈ ।

ਹੈ ਰਾ ਸਮੇ ਟਕਾ ਰੇ ਤੁ ਹ ਡੇ ਕੋ ਲਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉ ਪਾ ਓ ਕਾ?

ਹੈ ਰਾ ਸਮੇ ਟਕਾ ਰੇ ਸ਼ਕਾ ਇਤ ਕਰਲਈ ਤੁ ਹ ਡੇ ਕੋ ਲਕਈ ਤਰਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉ ਪਾ ਓ ਕਾ ਤੁ ਸੀ ਇ ੁੰਨ ਵਿੱ ਚੋ ਿਓ ਕ ਜਾਂ

ਵਧੇ ਰੇ ਉ ਪਾ ਵਾਂ ਦੀ ਚੋ ਠਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ।

- ਅੰਦਰੂ ਨੇ ਸ਼ਕਾ ਇਤ - ਪ੍ਰ ਣਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋ ਂਕਰੋ । ਜੇ ਕਰ ਤੁ ਹ ਡੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਸਕੂ ਲ ਜਾਂ ਯ ਨੇਵਰ ਸਿਟ ਕੋ ਲ ਸੈ ਕਸੂ ਅਲ ਹੈ ਰਾ ਸਮੇ ਟਸਬੰਧੀ ਕੋ ਈ ਪਾ ਲਿਸੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਕਾ ਇਤ ਪ੍ਰ ਣਲੀ ਬਾ ਰੇ ਜਾ ਫਾ ਰੀ ਲਵੇ । ਜੇ ਕਰ ਕੋ ਈ ਸ਼ਕਾ ਇਤ ਪ੍ਰ ਣਲੀ ਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰ ਸੋ ਲ ਮੈ ਨੇਜਰ ਜਾਂ ਵਿਦਿਆ ਰਬ ਕੋ ਸਲਰੁੰਨ ਪ੍ਰ ਛੋ ਕਿ ਤੁ ਸੀ ਂਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ।
- ਯੂ ਨੇਅਪ੍ਰ ਣਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋ ਂਕਰੋ । ਯੂ ਨੇਅਦੇ ਨਮਾ ਇੰਦੇ ੁੰਨ ਪ੍ਰ ਛੋ ਕਿ ਤੁ ਸੀ ਹੈ ਰਾ ਸਮੇ ਟਕਾ ਰੇ ਕੀ ਕਰ ਸਦੇ ਹੋ ।
- ਖਿ ਬਿ ਬ ਕੋ ਲੰਬੀ ਆ ਦੇ ਿਉ ਮਲਾ ਈ ਬ ਟ੍ਰਿ ਬਿਉ ਲ ਕੋ ਲ ਸ਼ਕਾ ਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਓ ।

ਮਾ ਲਕ ਦੀ ਆਂ ਕੀ ਜੁੰ ਮੇ ਵਾ ਰੀ ਆਂ ਕਾ?

ਮਾ ਲਕ ਦੀ ਜੁੰ ਮੇ ਵਾ ਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹੈ ਰਾ ਸਮੇ ਟਕੁ ਕਤ ਵਾ ਤਾ ਵਰਨੁ ਣੀ ਏ ਾਂ ਕਰਨ। ਕਈ ਵਾ ਰੀ , ਮਾ ਲਕ ਦੇ ਹੈ ਰਾ ਸਮੇ ਟੁੰਨੋ ਰੋ ਕਣਸਬੰਧੀ ਵਾ ਜ਼ ਕੋ ਸਿਸ ਕਰਨਦੇ ਬਾ ਚਜੁ ਦ ਵੀ ਕੋ ਈ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਰਾ ਸਮੇ ਟਕਾ ਰੇ ਸ਼ਕਾ ਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਿਫਰ

ਮਾ ਲਕ ਦੀ ਜੁ ਮੇ ਵਾ ਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉ ਸ ਸਕਾ ਇਤ ਦੀ ਪੜਤਾ ਲ ਕਰੇ ਅਤੇ ਯਾ ਤੁਨੰ ਠੇਕ ਕਰਨਾਈ ਦੁ ਕਵਾਂ ਉ ਪਰਾ ਲਾ ਕਰੇ ।

ਜੇ ਕਰ ਹੈ ਰਾ ਸਮੇ ਠਾ ਠੁ ਝ ਕੇ ਰੀ ਕੀ ਤੀ ਜਾਂ ਦੀ :

"ਮੈ ਤਾਂ ਮਖੋ ਲ ਹੀ ਕੀ ਤਾ ਸੀ " ਜਾਂ "ਮੈ ਤਾਂ ਤਰੀ ਫ ਕੀ ਤੀ ਸੀ " ਆ ਦਿ ਐ ਕਸਲਾ ਵੇ ਿਇਰਾ ਦੇ ਨ ਾ ਲ ਨ ਹੀ ਕੀ ਤੇ ਜਾ ਘਰਕਾ ਨੁ ਨੀ ਠ ਠ ਵਿੱ ਚ ਇਹ ਹੈ ਰਾ ਸਮੇ ਕੀ ਹੈ । ਕੇ ਡ ਦਾ ਸਬੰਧ ਇਸ ਨਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਐ ਕਸਲਾ ਦੂ ਸਰੇ ਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰ ਭਾ ਵ ਪੈ ਦਾ ਹੈ । ਲੋ ਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈ ਰਾ ਸਮੇ ਠੁ ਕਤ ਮੌਹ ਲ ਵਿੱ ਚ ਰਿਕਾ ਪੂ ਰਾ ਅਧਿਕ ਾ ਰ ਹੈ । ਇਸ ਵਿੱ ਚ ਪਿਕਾ ਕਦਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉ ਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱ ਸਿਆ ਜਾ ਵੇ ਕਿ ਉ ਸ ਦਾ ਵਤੀ ਰਾ ਉ ਸੁਨੰ ਪ੍ਰੇ ਸਾ ਕਰ ਰਿਹ ਹੈ ਅਤੇ ਉ ਹਉ ਸੁਨੰ ਰੋ ਕੇ ।

ਮੁਨੱ ਖੀ ਅਧਿਕਾ ਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਫੀ ਵਿਧੀ :

ਮੁਨੱ ਖੀ ਅਧਿਕਾ ਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕੇ ਡੇਨ ਚਿਉ ਮਲਾ ਈ ਬ ਟਿ ਬਿਉ ਲੁੰਨ ਸਕਾ ਇਤਾਂ ਮੰਫਸ ਲੁਾ ਕਰਵ ਾ ਉ ਠਾਂ ਉ ਸ ਦਾ ਵੈ ਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪੂ ਰਾ ਅਧਿਕਾ ਰ ਜਾਂ ਜੁ ਮੇ ਵਾ ਰੀ ਚਿੱ ਤੀ ਹੈ । ਕੇ ਡ ਅਧੀ ਠਿੱ ਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕ ਾ ਰਾਂ ਜਾਂ ਉ ਪਾ ਵਾਂ ਨੁ ਬਦਲਿਆ ਰੀ ਗਿਆ ।

ਜੇ ਲੋ ਕ ਸਕਾ ਇਤ ਕਰਨੇ ਚਾ ਹੁੰ ਦੇ ਯਉ ਹਮੁਨੱ ਖੀ ਅਧਿਕਾ ਰ ਟਿ ਬਿਉ ਲ ਨਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ

ਹੇ ਠ ਲਖੇ ਪਤੇ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : (ਕੋ ਠ ਕਫ਼)

ਮੁਨੱ ਖੀ ਅਧਿਕਾ ਰ ਟਿ ਬਿਉ ਲ

ਟਲ ਫਿਰੀ ਬੀ ਸੀ ਵਿੱ ਚ: 1-888-440-8844

www.bchrt.bc.ca

ਅਟਰੀਨ ਜਰਲ ਦਾ ਮੰਤਰਾ ਲਾ

ਏ ਜੰਸੀ ਆਂ , ਬੋ ਰਡ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ

10 ਵੀ ਮੰਜਲ 1001 ਡਗਲਸ ਸਰੀ ਟ

ਪੀ . ਓ. ਬੋ ਕਸ 9286 ਸੇਟਸਕਮਾਂ ਟਿ ਤਕ ਸਰਕਾ ਰ

ਵਿਕਟੋਰੀ ਆ , ਬੀ ਸੀ

ਵੀ 8ਡਬਲਯੂ 9ਜੇ 7

ਇਏ ਵਾ ਈ : ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਕੁ ਆ ਰੀ ਬੀ ਸੀ ਤੇ ਫੋ ਕਰੋ : 1-800-661-8773

The Human Rights Tribunal Sexual Harassment and Human Rights

This page is about sexual harassment and the protections against it that are available under the British Columbia Human Rights Code. It explains:

- **What the law says about sexual harassment**
- **How you can file a complaint with the Human Rights Tribunal**
- **Where you can get more information**

SEXUAL HARASSMENT

What is sexual harassment?

Sexual harassment is “unwelcome conduct of a sexual nature” that has a negative effect on where you work, live, or receive services. “Unwelcome”

attention includes any attention that a reasonable person would know is unwanted or unwelcome. Sexual harassment often occurs in a situation where that harasser has more power than the victim.

What are some examples of sexual harassment?

Some examples of sexual harassment include:

- Verbal abuse or threats
- Unwelcome remarks, jokes, innuendos or taunting
- Displaying of pornographic or other offensive material
- Practical jokes that cause awkwardness or embarrassment
- Unwelcome invitations or requests
- Leering or other gestures
- Unnecessary physical contact such as touching, patting, pinching, or punching
- Sexual assault (this may be a criminal matter)

Sexual harassment can include negative comments that are gender based. Comments such as “fat cow” and “waddles like a duck” and “women should go home where they belong” have all been considered sexual harassment. Sexual harassment usually involves women being harassed by men. However, there are cases where women have harassed men.

EXAMPLES

Mr.A gave his secretary unwanted gifts and wrote her unwanted letters of affection. He phoned her at home at night and made sexually suggestive remarks.

Ms.B worked in a video store. One of her co-workers regularly tried to get her to look at pornographic photos.

Ms.C’s Landlord began showing up at her house at night. He would ask questions such as “aren’t you lonely without a man around the house?” and make explicit sexual remarks.

Mr.D, a professor, invited one of his female students to his office regarding her term paper. During the discussion he made her uncomfortable with sexual comments. Professor D suggested that they discuss improving her grade over drinks.

Sexual Harassment in the Workplace

Sexual harassment in the workplace may include a promise of reward in exchange for sexual favours. It may also include a threat, either stated or unstated, that if you don’t go along with harassment there will be job consequences. Consequences can include losing your job, or not getting the shift you want, being demoted or being denied a promotion.

Sexual harassment can also occur without any promises of rewards or threats. The harassment can make the workplace an intimidating, hostile, or offensive place. This is sometimes called “a poisoned work environment.”

What does the law say about sexual harassment?

Sexual harassment is discrimination on the basis of sex. The law says that employers have a duty to provide a healthy and respectful work environment free from sexual harassment. If harassment occurs in the workplace, employers are responsible. Employers have been held liable for harassment of employees by their supervisors, co-workers or clients.

Harassing actions need not be intentional to be considered sexual harassment. “It was just a joke” or “I meant it as a compliment” are not excuses under the law.

What can I do about sexual harassment?

If you are being sexually harassed it is a good idea to think about what actions you are going to take. Keep in mind that the harassment is not your fault. Harassers are responsible for their own behavior. Always remember this when you take any action to stop sexual harassment.

Here are some things you can do:

1. Keep a record

It's very important to keep a written record of the harassment. Keep track of times and dates and witnesses, if any. Witnesses may include people who saw the harassment, and people you spoke to about the harassment made you feel, physically and emotionally. If you have received any letters from the harasser, keep them. This information will be vital, especially if you file a human rights complaint.

2. Talk about the harassment

Talk to your fellow employees, or other tenants or students. This may be difficult, especially at first, but it can be very helpful to you. If others saw the harassment tell them that you are thinking about taking action. If nobody saw the harassment, tell other people about it. Describe what happened and how you feel. People who know about the harassment may be witnesses for you when you take action. Also, the harasser may be harassing others as well.

3. Let the harasser know what you think

If you can, it's a good idea to let the harasser know the behavior is unwelcome. You may be able to do this by consistently ignoring suggestive comments and gestures. You may tell the harasser directly what you think of the behavior. You can do this in person or in writing. If you confront the harasser in person, take someone with you as a witness and for support.

4. Report the harassment.

Report the harassment to your supervisor, or the harasser's supervisor, or other senior management personnel or faculty. It's a good idea to complain as soon as you feel able to. Sometimes people see long delays, a sign that you aren't taking the harassment seriously.

5. Get help from the community.

Get some support from a local women's group or community group. There are groups who have experience in helping people deal with sexual harassment. They may help you figure out which option to take, and give you emotional support. If you need legal advice about what to do, you may want to contact your local Legal Services Society office.

Taking action to end sexual harassment can be complicated because you live in a small community or because English is not your first language. Contact your nearest women's center, aboriginal organization or immigrant-serving agency for support.

Publicly Funded Human Rights Clinic

The BC Human Rights Coalition and the Community Legal Assistance Society jointly operate a publicly funded human rights clinic. The clinic provides initial and summary advice respecting human rights issues as well as assistance in pursuing a complaint under the *BC Human Rights Code*. Full representation, provided by advocates and lawyers who specialize in human rights law, is available to those that have lodged a complaint with the BC Human Rights Tribunal. This clinic service is available province wide at no cost to individuals.

Whether you decide to file a human rights complaint or simply want some help or suggestions with issues related to your situation, you could call the B.C. Human Rights Coalition for information and assistance.

The BC Human Rights Tribunal - Complaint Process

Filing the Complaint and Initial Screening

The first step in the process is to file a complaint form with the Tribunal. The form asks you to describe your version of events, which you are, which you are complaining about, and whether you are interested in trying to resolve your complaint early in the process. Once received by the Tribunal, your form is reviewed by a case manager to ensure information is complete, that the complaint was filed within six months of the event, and that the Tribunal has the jurisdiction to deal with the issue. Where more information is needed, you will be notified and provided with an opportunity to respond.

Notice of Acceptance

Once the above step is complete, the Tribunal will notify parties that the complaint has been accepted as filed. The other side (the respondent) is notified by letter and is provided with a copy of your complaint form. This is the best time to apply to the clinic for representation.

Early Settlement Meeting Option

The parties (and their representatives) can choose to meet with a mediator from the Tribunal who will assist them in resolving the complaint before any further steps are taken. Many complaints resolve at this stage.

Responding to a Complaint

If the meeting did not settle the issue, or if parties opted not to meet at this stage, the respondent is given a limited time to formally respond to your complaint. This is their opportunity to outline their version of the events and to provide a defense to the complaint if they have one. Respondents may also file an application to either dismiss or defer your complaint because they believe: the Tribunal lacks jurisdiction; the acts described do not conflict with the law; there is no reasonable prospect of success; proceeding would not benefit you or further the purposes of the Code, the complaint was filed for improper purposes or in bad faith, or because another proceeding has already dealt with the issue complained about. If an application on any of these issues is made, the Tribunal will get input from both sides and a Member will decide the application before proceeding.

Mediation and other Pre-hearing Processes

Once a response has been filed and applications determined, parties are provided with another opportunity to settle their issue prior to a full public hearing. Again a mediator works with parties (and their representatives) to reach mutually agreeable settlements. If settled at mediation, complaints are closed and the Tribunal takes no further action. If the complaint has not settled, the parties prepare for the hearing by exchanging relevant documents, witness lists, and positions on remedy.

Hearing

Hearings are held before a Member of the Tribunal or a panel of three Members and are open to the public. The parties provide evidence through witnesses, documents and other items. Each party also has the opportunity to challenge the other party's evidence and to make arguments supporting their positions. While most decisions are not made at the hearing, you will receive a written decision that explains how the Tribunal reached its conclusion and what, if any remedy has been ordered. A final order can be filed at any time at Supreme Court and enforced as a judgment of the Court.

If You Win Your Case

If you win your case the Tribunal can order the other side to do one or all of the following: stop the discriminatory practice, return to you the right or opportunity that was denied, pay for your financial losses as a result of the discrimination, and pay you compensation for hurt feeling and insult. The Tribunal can also order the implementation of an equity plan, or education and training programs aimed at increasing awareness and understanding of human rights.

Who Can Help?

You can contact your local community centre, Abbotsford Community Services 604-859-7681 or Progressive Intercultural Community Services Society Surrey 604-501-3824, aboriginal organization, immigrant services agency, women's centre, and library or crisis line for local resources.

ਜਿਜ਼ੀ ਪ੍ਰੋ ਸ਼ਾ ਨੇ ਅਤੇ ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿ ਬਊਲ

Sexual Harassment and Human Rights Tribunal

ਇਹਸਫਾ ਜਿਜ਼ੀ ਪ੍ਰੋ ਸ਼ਾ ਨੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਬਾਰੇ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਕਿ ਬੀ.ਸੀ. ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਇਮਗੀਰੀ ਖਿੱਚ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਕਿ ਜਿਜ਼ੀ ਪ੍ਰੋ ਸ਼ਾ ਨੇ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜਿਜ਼ੀ ਪ੍ਰੋ ਸ਼ਾ ਨੇ ਸਬੰਧੀ ਤੁਸੀਂ ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਕਿਸਤਰਾਂ ਸਿੱਕਾ ਇਤਦਰਜ਼ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿੱਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਜਿਜ਼ੀ ਪ੍ਰੋ ਸ਼ਾ ਨੇ

ਜਿਜ਼ੀ ਪ੍ਰੋ ਸ਼ਾ ਨੇ ਕੀ ਹੈ ?

ਜਿਲੀ ਪ੍ਰੇ ਸਾ ਨੇ ਦੀ ਆ ਕੁੱ ਝ ਉ ਦਾ ਯਾਣ ਕਿਕੜੀ ਆਂ ਠੀ

ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥ ਤੇ ਜਿਲੀ ਪ੍ਰੇ ਸਾ ਨੇ

ਜਿਲੀ ਪ੍ਰੇ ਸਾ ਨੇ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ?

ਜਿਲੀ ਪ੍ਰੇ ਸਾ ਨੇ ਸਬੰਧੀ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੀ / ਸਕਦਾ ਹਾਂ ?

ਮੇਰੇ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਭਿਤਿਆ ਰ ਠੀ

ਇਸ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਿੰਨ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇ ਗਾ ?

ਕੀ ਆਪਣੇ ਸਿਕਾਇਤ ਦਰਜਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਵਕੀਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ?

ਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਿਕਾਇਤ ਦਰਜਕਰਵਾਈ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇ ਗਾ ?

ਜਾਂ ਚਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਕੀ ਆਸਰ ਖ ਸਕਦੀ / ਸਕਦਾ ਹਾਂ ?

ਔਰ ਕੀ ਹੋਵੇ ਗਾ ?

ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਾਈ ਸਮੇਂ ਕੀ ਵਾਪਰੇ ਗਾ ?

ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀ ਵਾਪਰੇ ਗਾ ?

ਜੇ ਮੈਂ ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸਿਕਾਇਤ ਦਰਜਕਰਵਾਈ ਤਾਂ ਕੀ ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਕੁੱ ਝ ਕਰ ਸਕਦਾ / ਸਕਦੀ ਹੈ ?

ਵਿਚੋਲਗੀ ਕੀ ਹੈ ?

ਸਹਾਇਤਾ ਕੌ ਠਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

ਜਿਲੀ ਪ੍ਰੇ ਸਾ ਨੇ

ਜਿਲੀ ਪ੍ਰੇ ਸਾ ਨੇ ਕੀ ਹੈ ?

ਜਿਲੀ ਪ੍ਰੇ ਸਾ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਠਚਾਰਿਆ ਜਿਲੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਉਲਟ ਪੁੱਛਾ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਾਨੇ ਬੋਲਕੇ ਵੀ ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਧਿਆਨ ਮਲ ਹੈ ਜਿਲੀ ਕਿ ਠਕਰ ਸਧਾਰਨ ਦਮੀ / ਔਰਤ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਠਕ ਇਹਨਾਂ ਚਾਹੀ ਠਕਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਜਿਲੀ ਪ੍ਰੇ ਸਾ ਨੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇ ਸਾ ਨੇ ਠਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਦਾ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ / ਰੱਖਦੀ ਹੋਵੇ।

ਜਿਲੀ ਪ੍ਰੇ ਸਾ ਨੇ ਦੀ ਆ ਕੁੱ ਝ ਉ ਦਾ ਯਾਣ ਕਿਕੜੀ ਆਂ ਠੀ

ਜਿਲੀ ਪ੍ਰੇ ਸਾ ਨੇ ਦੀ ਆ ਕੁੱ ਝ ਉ ਧਾਰਨ ਇਹਨਾਂ

- ਜ਼ਾਨੇ ਗਾਲ੍ਹਾ ਕੱਢਣ ਜਾਂ ਧਮਕੀ ਆ ਦੇ ਠੀ
- ਅਜਿਹੇ ਆਂ ਠਿਪਣੀਆਂ, ਹੁਸਾ ਮਖੌਲ, ਗੁੱਝੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਜਾਂ ਠਕਰ
- ਅਜਿਹੇ ਆਂ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਆਂ ਅਪਮਾਨਕ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ
- ਅਜਿਹੇ ਆਂ ਵਿਹਾਰਕ ਠਿਰਾਂ ਜਿਲੀ ਆਂ ਭੱਦਾ ਪਠਾਏ ਪ੍ਰੇ ਸਾ ਨੇ ਦਾ ਕਾਰਨ
- ਅਜਿਹੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਬੋਠੀਆਂ
- ਬੁਰੀ ਠਕਰਨ ਦੇ ਠਕ ਜਾਂ ਇਸ਼ਾਰੇ ਕਰਨ

- ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਰੀਰਕ ਸਬੰਧ, ਜਿਵੇਂ ਛੂਹਣਾ, ਥਪੀ ਦੇਣ, ਚੂੰਢੀ ਵੱਢਣ ਤੇ ਮੁੱਕਾ ਮਾਰਨ
- ਜਿਜ਼ੀ ਯਲਾ (ਇਹਦੇ ਕਾਅਰਾ ਧੀ ਮਸਲਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ)

ਜਿਜ਼ੀ ਪ੍ਰੈ ਸ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਟਿਪਣੀਆਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਜ਼ੀਆਂ ਕਿ ਲਿੰਗ ਅਧਾਰਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
 ਯਾਜ਼ੀਆਂ ਵਿਖੇ "ਮੋਟੇ ਗਾਂ" ਜਾਂ "ਬੱਤਖ ਚਾਲੇ ਤੁਰਨ" ਜਾਂ "ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਜਾਣ" ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਉਹ ਆਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦਿਨ ਜਿਜ਼ੀ ਪ੍ਰੈ ਸ਼ਾਨੇ 'ਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵ 'ਜਿਜ਼ੀ ਪ੍ਰੈ ਸ਼ਾਨੇ' ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਜ਼ੀਆਂ ਮਰਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੈ ਸ਼ਾਨੀ ਤੀਆਂ ਜਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਜ਼ੀਆਂ ਯਾਜ਼ੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਜ਼ੀ ਪ੍ਰੈ ਸ਼ਾਨੀ ਤੀਆਂ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਿਸਰ: ਏਨੇ ਪਿਛੇ ਸੈ ਕਰੀ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤੇ ਫੇਰਿ ਤੇ, ਉਸਨੂੰ ਪਿਆਰ ਮੁਹੱਬਤ ਦੇ ਅਜੇ ਤੇ ਖੋਲ੍ਹੇ, ਉਸਦੇ ਯਾਰ ਤੁੰ ਫੇਰੀ ਤੇ ਅਤੇ ਜਿਜ਼ੀ ਸੁਝਾਵਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਟਿਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ।

ਮਿਸ. ਬੀ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਸਟਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਉਸਦੇ ਨਲਦੇ ਇਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਉਸਦਾ ਧਿਆਨ ਆਸਲੀ ਲਤਸਵੀਰਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਣਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ।

ਮਿਸ. ਸੀ ਦੇ ਮਕਾਨ ਲਕੋਨ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਫੇਰੇ ਜਿਵੇਂ "ਕੀ ਯਾਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਯਾਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕਲੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ? ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਜਿਜ਼ੀ ਟਿਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ।

ਮਿਸਰ ਈ. ਇੱਕ ਪ੍ਰੈ ਸ਼ਾਨੇ, ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਸਦੇ ਮਿਆਦੀ ਪੇਪਰਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਸੱਦਿਆ। ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਪ੍ਰੈ ਸ਼ਾਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਿਜ਼ੀ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਕੇ ਬੇ ਆਰਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰੈ ਸ਼ਾਨੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੇ ਗ੍ਰੈਡੂਏ ਸੁਝਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਗੇ।

ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਜਿਜ਼ੀ ਪ੍ਰੈ ਸ਼ਾਨੇ

ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਜਿਜ਼ੀ ਪ੍ਰੈ ਸ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਿਜ਼ੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਬਦਲੇ ਕੁੱਝ ਮੁਆਵਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਮਕੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰੈ ਸ਼ਾਨੇ ਦੇ ਨਲਦੇ ਚਲਦੇ ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਕਰੀ ਤੇ ਫਰਕ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਲਦੇ ਤੁਹਾਡੀ ਨਕਰੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਠਾ ਹੀ ਸਿਫ਼ਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕੋ, ਤੁਹਾਡਾ ਪਦ ਯਾਜ਼ੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਤੇ ਇਕਾ ਰਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਿਸੀ ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਮੁ ਆ ਵਜੋ ਜਾਂ ਏਲਸੇ ਵਾ ਤੇ 'ਬਗੈ ਰ ਵੀ ਵਾ ਪਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੇ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾ ਉ ਣ, ਦੁ ਸਮਣ ਭਰਿਆ ਤੇ ਅਪਮਾ ਜ਼ਕ ਬਣ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰ ਇਸਨੂੰ 'ਕੰਮ ਦਾ ਜ਼ਿੰਦੀ ਲਾ ਵਾ ਤਾ ਵਰਣੀ ਕਿਹ ਜਾਂ ਦਾ ਹੈ।

ਜਿਸੀ ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੇ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ?

ਜਿਸੀ ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੇ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆ ਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇ ਦ ਭਾ ਵ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਦੀ ਇਹ ਡਿਊ ਟੀ ਹੈ ਕਿ ਉ ਹ

ਕੰਮ 'ਤੇ ਸਿਫ ਮੰਦ, ਇੱ ਜ਼ ਭਰਿਆ ਵਾ ਤਾ ਵਰਣੀ ਦਾ ਕਰਣ ਜਿਸੀ ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੇ ਤੋ 'ਮੁ ਕ ਤ ਹੋ ਵੇ। ਜੇ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੇ ਵਾ ਪਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਜਿਸੇ ਵਾ ਰ ਹੈ। ਸੁ ਪਰ ਵਾ ਈ ਜਰਾਂ, ਨਲ ਦੇ ਕਾ ਮਿਆ ਤੇ ਅਮਲੇ ਫੈ ਲੇ ਵਜੋ 'ਮੁ ਲਾ ਜਮਾਂ ਨਲ ਕੀ ਤੀ ਜਾਂ ਦੀ ਜਿਸੀ ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੇ ਲਈ ਮਾਲਕ ਜਿਸੇ ਵਾ ਰ ਹੋ ਗੇ।

ਇਹ ਜ਼ਰੂ ਰੀ ਠੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੇ ਕਰਣ ਲਾ ਐ ਕਸ਼ਨ ਮੱ ਖੇ ਹੀ ਕੀ ਤਾ ਜਾ ਵੇ ਤਾਂ ਜਿਸੀ ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੇ ਸਮਝੀ ਜਾ ਵੇ ਗੀ। "ਮੈ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਮਖੋ ਲ ਕਰ ਰਿਹ ਸੀ", ਜਾਂ "ਮੈ ਰਾ ਮਤਲਬ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੇ ਕਰਨ ਸੀ" ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੋ ਈ ਬਹ ਨ ਠੀ।

ਜਿਸੀ ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੇ ਸੰਬੰਧੀ ਮੈ 'ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੀ / ਸਕਦਾ ਹ ?

ਜੇ ਕਰ ਤੁ ਹੁੰਨ ਜਿਸੀ ਤੋ ਰ ਤੇ ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੀ ਤਾ ਜਾਂ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਸੁ ਝਾ ਉ ਤਾਂ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁ ਸੀ 'ਸੇ ਚੋ ਕਿ ਤੁ ਸੀ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਗੱ ਲ ਯੇ ਸਾ ਯਾ ਦ ਰਖੋ ਕਿ ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੇ ਤੁ ਹ ਾ ਡੀ ਗਲਤੀ ਠੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੇ ਕਰਣ ਲਾ ਆ ਪੇਣ ਵਿਹ ਰ

ਲਈ ਆ ਪ ਜਿਸੇ ਵਾ ਰ ਫ ਜਿਸੀ ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੇ ਨੂੰ ਰੋ ਕਣ ਲਈ ਜਦ ਤੁ ਸੀ ਕੋ ਈ ਕਦਮ ਉ ਠ ਓਦੇ 'ਹੋ ਤਾਂ ਯੇ ਸਾ ਇਸ ਗੱ ਲ ਨੂੰ ਯਾ ਦ ਰੋ ਖੋ ਕਿ:

ਇਹ ਕੁ ਝ ਚੀ ਜ਼ ਕੀ ਜ਼ ਕੀ ਆ ਤੁ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ :

ਰਿਕਾ ਰਡ ਰੋ ਖੋ

ਇਹ ਬਹੁ ਤ ਜ਼ਰੂ ਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੇ ਦਾ ਸਾ ਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰਿਕਾ ਰਡ ਰੋ ਖਿਆ ਜਾ ਵੇ। ਸਮਾਂ, ਤ ਾ ਰੀ ਖ ਤੇ ਗਵਾ ਹਜੇ ਕਰ ਕੋ ਈ ਹੋ ਵੇ, ਆ ਦਿ ਦਾ ਰਿਕਾ ਰਡ ਰੋ ਖੋ। ਗਵਾ ਹਉ ਹ ਇਥਾ ਨੋ ਸਕ ਦੇ ਕੀ ਜੁੰਨ ਨੇ ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੇ ਦੇ ਖੀ ਅਤੇ ਜਿੰਨ ਨਲ ਤੁ ਸੀ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਗੱ ਲ ਬਾ ਤ ਕੀ ਤੀ ਹੋ ਵੇ। ਇਹ ਪੂ ਰਾ ਪੂ ਰਾ ਲਿਖ ਲਵੋ ਕਿ ਯੇ ਕੇ ਨ ਤੁ ਹੁੰਨ ਕੀ ਕਿਹ ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੇ

ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋ ਬਾ ਅਦ ਤੁ ਸੀ 'ਸਰੀ ਰਕ ਅਤੇ ਭਾ ਵ ਨ ਤਮਕ ਤੋ ਰ ਤੇ ਕਿਵੇ 'ਮਿਯੂ ਸ ਕੀ ਤਾ। ਜੇ ਕਰ ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨ

ਕਰਣ ਲਾ / ਵਾਲੀ ਤੋ ਤੁ ਹੁੰਨ ਕੋ ਈ ਪੱ ਤਰ ਪੂ ਾ ਪਤ ਹੋ ਏ ਕਣਾਂ ਸਾਂ ਭ ਕੇ ਰਖੋ। ਇਹ ਜਾ ਫ ਾ ਰੀ ਮੱ ਹ ਤ ਵ ਪੂ ਰ ਨ

ਹੋ ਵੇ ਗੀ, ਖਾ ਸ ਤੋ ਰ ਤੇ ਜੇ ਕਰ ਤੁ ਸੀ 'ਮੁੱ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜਿਸਕਾ ਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਓ ਦੇ ਹੋ।

ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੇ ਬਾ ਰੇ ਗੱ ਲ ਬਾ ਤ ਕਰੋ

ਆ ਪੇਣ ਨਲ ਦੇ ਕਾ ਮਿਆ, ਕਿਰਾ ਏ ਦਾ ਰਾਂ ਤੇ ਵਿਦਿਆ ਰਥਿਆਂ ਨਲ ਗੱ ਲ ਬਾ ਤ ਕਰੋ। ਇਹ ਪਹਿ ਹ ਲਾਂ ਮੁ ਸ਼ਿਕਲ ਭਰਿਆ

ਕੰਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨਲਤੁ ਹੁੰਨ ਬਹੁਤ ਸਹ ਇਤਾ ਮਿਲੇ ਗੀ। ਜੇ ਕਰ ਹੋ ਰਨੇਨ ਇਹਠ ਵ
ਪਰਦੀ

ਦੇ ਖੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਨੂੰਨ ਦੱ ਸੋ ਕਿਤੁ ਸੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਐ ਕਸਲੈ ਠਾ ਰੇ ਸੋ ਚ ਰਹੇ ਹੋ। ਜੇ
ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਹਠ ਵਾ ਪਰਦੀ ਠੀਂਦੇ ਖੀ ਤਾਂ ਹੋ ਰਨ ਲੋ ਕਾ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱ ਸੋ। ਇਸ ਗੱ ਲ ਦੀ
ਵਿਅਖਿਆ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਵਾ ਪਰਿਆ ਤੇ ਤੁ ਸੀ ਕਿਵੇਂ

ਮਹਿਸੂ ਸ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਜਿਠੇ ਲੋ ਕਾ ਨੇ ਇਹਠ ਵਾ ਪਰਦੀ ਦੇ ਖੀ, ਉ ਹਜਦੋ ਤੁ ਸੀ ਐ ਕਸਲਵੇ
ਗੇ ਤਾਂ ਤੁ ਹ ਡੇ ਗਵਾ ਹ ਬਠੇ। ਯਾ ਦ ਰੱ ਖੋ ਪੈ ਸਾ ਨਕਰਵਾ ਲਾ / ਵਾ ਲੀ ਹੋ ਰਨੂੰ ਵੀ ਪੈ ਸਾ ਨ
ਕਰਦਾ / ਕਰਦੀ ਹੋ ਵੇ ਗੀ।

ਪੈ ਸਾ ਨਕਰਵਾ ਲੇ / ਵਾ ਲੀ ਨੂੰ ਦੱ ਸੋ ਕਿਤੁ ਸੀ ਕੀ ਸੋ ਚਦੇ ਹੋ।

ਜੇ ਕਰ ਤੁ ਸੀ ਕੁ ਝ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੈ ਸਾ ਨਕਰਵਾ ਲੇ / ਵਾ ਲ
ੀ ਨੂੰ ਦੱ ਸੋ ਕਿਉ ਸ ਦਾ

ਵਿਵਹ ਰ ਸਵਾ ਗਤ ਯੋ ਗ ਠੀ ਹੈ। ਇਹਕੁ ਝ ਤੁ ਸੀ ਅਸਲੀ ਲ ਟਿਪਣਿਆਂ ਤੇ ਸੰਕੇ ਤੁ ਨੂੰ ਅਣਿੱ ਠਕ
ਰਕੇ ਕਰਦੇ ਕਾ ਮਯਾ ਬ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪੈ ਸਾ ਨਕਰਵਾ ਲੇ / ਵਾ ਲੀ ਨੂੰ ਸਿੱ ਧੋ ਤੋ ਰ ਤੇ ਤੁ
ਸੀ ਦੱ ਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿਉ ਸਦੇ ਵਿਵਹ ਰ
ਸੰਬੰਧੀ ਤੁ ਸੀ ਕੀ ਸੋ ਚਦੇ ਹੋ। ਇਹਕੁ ਝ ਤੁ ਸੀ ਖੁ ਦ ਮਿਲ ਕੇ ਜਾਂ ਲਿਖ ਕੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜ
ਕਰ ਵਿਅਕਤੀ ਗਤ ਤੋ ਰ ਤੇ ਤੁ ਸੀ ਪੈ ਸਾ ਨਕਰਵਾ ਲੇ / ਵਾ ਲੀ ਨਲ ਆ ਯੋ - ਸਾ ਯੋਣ ਹੋ ਠ ਚ
ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆ ਪੇਣ ਨਲ ਕਿਸੇ ਹੋ ਰੁ ਨੂੰ ਗਵਾ ਰੀ ਤੇ ਸਹ ਇਤਾ ਲਈ ਲੈ ਜਾ ਵੇ।

ਪੈ ਸਾ ਨੇ ਦੀ ਇਤਲਾ ਹ ਦਿਓ

ਪੈ ਸਾ ਨੇ ਦੀ ਇਤਲਾ ਹ ਆ ਪੇਣ ਸੁ ਪਰਵਾ ਈ ਜ਼ ਜਾਂ ਪੈ ਸਾ ਨਕਰਵਾ ਲੇ / ਵਾ ਲੀ ਦੇ ਸੁ ਪਰਵਾ ਈ ਜ਼
ਰ, ਪ੍ਰ ਬੰਧਕੀ ਸੀ ਨੇ ਅਰ

ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿਓ। ਇਹ ਚੰਗਾ ਰਹੇ ਗਾ ਕਿ ਜਿਉ ਠੀ ਤੁ ਸੀ ਠੇਕ ਮਹਿਸ
ਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸਕਾ ਇਤ ਤੁ ਰੰਤ ਦਰਜ਼ ਜਲਦੀ ਤੋ ਜਲਦੀ ਕਰਵਾ ਓ। ਕਈ ਵਾ ਰ ਲੋ ਕ ਲੰਮੀ ਦੇ
ਰੀ ਤੋ ਕ ਸਕਾ ਇਤ ਠੀ ਕਰਦੇ ਜਿਠਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱ ਲ ਦਾ ਸੰਕੇ ਤ ਹੈ ਕਿ ਤੁ ਸੀ ਇਸ ਪੈ ਸਾ ਨੂੰ
ਗੰਭੀ ਰਤਾ ਨਲ ਠੀ ਲੈ ਰਹੇ।

ਭਾ ਈ ਚਾ ਰੇ ਪਾ ਸੋ 'ਸਹ ਇਤਾ ਪ੍ਰ ਪਤ ਕਰੋ

ਇਸਤਰੀ ਆਂ ਦੇ ਸਬਕ ਜਾਂ ਭਾ ਈ ਚਾ ਰਕ ਗਰੁੱ ਪ ਪਾ ਸੋ 'ਸਹ ਇਤਾ ਪ੍ਰ ਪਤ ਕਰੋ। ਅਜਿਹੇ ਕਈ
ਗਰੁੱ ਪ ਜਿਠੇ ਜਿਸੀ ਪੈ ਸਾ ਨੇ ਨਲ ਪ੍ਰ ਭਾ ਵਿਤ ਲੋ ਕਾ ਦੀ ਸਹ ਇਤਾ ਕਰਨ ਵੱ ਚ ਤਜ਼ਬਾ ਰੱ ਖ
ਦੇ ਯਉ ਹਤੁ ਹ ਡੀ ਇਸ ਗੱ ਲ ਵਿੱ ਚ ਵੀ
ਸਹ ਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਯਕਿ ਤੁ ਹੁੰਨ ਕਿਠਾ ਕਦਮ ਉ ਠਉ ਠ ਚਾ ਰੀ ਦਾ ਹੋ ਅਠੇ ਤੁ ਹੁੰਨ ਭਾ ਵਾ ਤਮ
ਕ ਸਹ ਇਤਾ ਵੀ ਦੇ
ਸਕਦੇ ਠ

ਜੇ ਕਰ ਤੁ ਸੀ ਕਾ ਨੂੰ ਨੇ ਸਲਾ ਹ ਚਾ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕੀ ਕਰਨ ਚਾ ਰੀ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁ ਹੁੰਨ ਆ ਪਣ ਲੋ ਕਲ ਕ
ਮਿਊ ਨਿੰਟੇ ਸਰਵਿਸ ਜ਼ ਸਾ ਇੰਟ, ਬੀ ਸੀ ਮੁੱ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕੋ ਲੇ ਸ਼ 04-689-8474 ਜਾਂ ਟਲ
ਫਰੀ 1-877-689-8474, ਬੀ ਸੀ

ਪਰਕ ਕਰਨ ਚਾ ਰੀ ਦਾ ਹੈ।

ਜਿਸੀ ਪ੍ਰੋ ਸਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ
 ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ, ਜਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੁਹਾਡੀ ਪਹਿਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਅਪਣੇਨੇੜੇ ਦੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ
 ਇਸਤਰੀ ਸੈਂਟਰ, ਅਦਿਵਾਸੀ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਂਟਸ ਹਿਲਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਸੰਪਰਕ
 ਕਰੋ।

ਚਲੰਤ ਸਿੱਕਾ ਇਤਕਾ ਰਵਾਈ

ਜਦਕਿ ਮੂਲ ਸਹਿਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਬਣੀਆਂ ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਲੀਕਿ
 ਬੀ.ਸੀ. ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜੁੱਟਣੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਹਿਯੋਗ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮੂਲ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ
 ਲਿਓਂ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਲੀਕਿ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਇਹ ਕਲੀਕਿ ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਮੁੱਢਲੀ
 ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਬੀ.ਸੀ. ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜੁੱਟਣ / ਕੋਡ ਹੋਠ ਸਿੱਕਾ ਇਤ
 ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੱਦਦ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ਜਿਕੰਨੇ ਬੀ.ਸੀ. ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿੱਕਾ ਇਤਕੀ ਤੀ ਹੈ
 , ਉਹਨਾਂ ਲਈ
 ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿੱਚ ਮਾਫ਼ ਡੈਵੋ ਕੋ ਟੈਕਸ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਹਿਯੋਗ ਉਪਲਬਧ
 ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਲੀਕਿ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਾਰੇ
 ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਢਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਚਾਹੇ ਤੁਸੀਂ ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਬੰਧੀ ਸਿੱਕਾ ਇਤਕ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ
 ਪੇਂਟ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ
 ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਸਲਾਹ ਜਾਂ ਮੱਦਦ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਬੀ.ਸੀ. ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜੁੱਟਣ
 ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ
 ਲਈ ਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਬੀ.ਸੀ. ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਲਤ - ਸਿੱਕਾ ਇਤਕਾ ਰਵਾਈ

ਸਿੱਕਾ ਇਤਕਾ ਇਰਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੀ ਡਾਕੂਮੈਂਟ

ਸਿੱਕਾ ਇਤਕਾ ਰਵਾਈ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਕਾ ਇਤਕਾ ਰਮ ਦਰਜ ਕਰਨ।
 ਇਹ ਫਾਰਮ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਇਕੱਠੀ ਜਾਂਦਾ ਵੇਰਵਾ ਮੰਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਆ
 ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਵੇਰਵੇ ਰਵਾ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਤੁਸੀਂ ਹਲਾਤ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੇ
 ਹੋ, ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੌਣ ਹੋ, ਕਿਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਕਾ ਇਤਕਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ
 ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਿੱਕਾ ਇਤਕਾ ਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਲਝਾਉਣ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ।

ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿੱਕਾ ਇਤਕਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਫਾਰਮ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖੀ
 ਸਮੇਂ ਸ਼ਰ) ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੇਰਵੇ ਖੁਲਾਸੇ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੂਰੀ ਹੈ,
 ਕੀ ਸਿੱਕਾ ਇਤਕਾ

ਭਾਵਾ ਪਰਲੇ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾ ਇਰਕੀ ਤੀ ਗਈ; ਅਤੇ ਅਦਾ ਲਤ ਕੋ ਲ ਮਸਲੇ ੁੰਨ ਪੇ ਸ ਕਰਨਾ

ਅਮਲਦਾ ਰੀ (ਜੁ ਰਿਸਾਡਿਕਸ਼ਨ ਹੈ ਜਾਂ ਠੀ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਹੋਰ ਜਾ ਫਾ ਰੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇ ਗੀ ਉੱਥੇ ਤ ਹੁੰਨ ਸੂ ਚਿਤ ਕੀ ਤਾ ਜਾ ਵੇ ਗਾ ਅਤੇ ਜਵਾ ਬ ਦੇ ਠਾ ਮੋ ਕਾ ਦਿੱ ਤਾ ਜਾ ਵੇ ਗਾ ।

ਪਰਵਾ ਫੀ ਦੀ ਸੂ ਚਨ

ਇੱ ਕ ਵਾ ਰ ਉ ਪਰੋ ਕਤ ਸਿਕਾ ਇਤ ਦਰਜਕਰਨੀ ਕਾ ਰਵਾ ਈ ਪੂ ਰੀ ਹੋ ਜਾ ਵੇ ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊ ਲ ਧਿਰਾਂ ੁੰਨ ਸੂ ਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਕਾ ਇਤ ਦੀ ਅਰਜੀ ੁੰਨ ਦਰਜਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ । ਦੂ ਸਰੀ ਧਿਰ (ਮੁ ਦਾ ਲੇ) ੁੰਨ ਚਿੱ ਠੇ ਦੁ ਆ ਰਾ ਸੂ ਚਿਤ ਕੀ ਤਾ ਜਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁ ਹ ਡੇ ਸਿਕਾ ਇਤ ਫਾ ਰਮ ਦੀ ਕਾ ਪੀ ਵੀ ਭੇ ਜੀ ਜਾਂ ਦੀ ਹੈ । ਇਹ ਸਮਾਂ ਕਲੀ ਕਿ ਵਿੱ ਚ ਪ੍ਰ ਤਿਥਿਤਾ ਲਈ ਅਰਜੀ ਦੇ ਠਾਈ ਉ ਤ ਮ ਸਮਾਂ ਹੈ ।

ਆ ਰੰਭਕ ਸਮਝੋ ਤਾ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋ ਠ

ਧਿਰ ਆ ਪੇ ਠ ਪ੍ਰ ਤਿਥਿਤਾ ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊ ਲ ਵਿਚੋ ਵਿਚੋ ਲੇ ੁੰਨ ਮਿਲਣਾਈ ਸੋ ਚ ਸਕਦੀ ਆ ਠ ਜਿਠਾ ਕਿ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁ ਕਣੇ 'ਪਹਿਲਾ ਧਿਰਾਂ ੁੰਨ ਸਿਕਾ ਇਤ ਸੁ ਲਝਾ ਉ ਠ ਵਿੱ ਚ ਮੋ ਦਦ ਕਰੇ ਗਾ । ਬਹੁ ਤ ਸਿਕਾ ਇਤ ਅਰਜੀ ਆ ਦਾ ਇਸ ਸੇਟ ਜਤੇ ਹੀ ਠਿਠਾ ਹੋ ਜਾਂ ਦਾ ਹੈ ।

ਸਿਕਾ ਇਤ ਦਾ ਜਵਾ ਬ ਦੇ ਠ

ਜੇ ਕਰ ਮਸਲਾ ਸਮਝੋ ਤਾ ਸਭਾ ਵਿੱ ਚ ਨ ਠਿਠੇ ਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਾਂ ਠਿਠ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਸੇਟ ਜਤੇ 'ਮਿ ਲਣਾ ਫੈ ਸਲਾ ਨ ਕਰਨਾਂ ਠਿਠ ਮੁ ਦਾ ਲੇ (ਰਿਸਪਾ ਨਿਡਰ respondent) ੁੰਨ ਰਸਮੀ ਤਰੀ ਕੇ ਨਲ ਤੁ ਹ ਡੀ ਸਿਕਾ ਇਤ ਦਾ ਜਵਾ ਬ ਦੇ ਠਾਈ ਬੋ ਝਵਾਂ ਸਮਾਂ ਦਿੱ ਤਾ ਜਾਂ ਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਉ ਕੁ ਲਈ ਮੋ ਕਾ ਹੈ ਕਿ ਠ ਬਾ ਰੇ ਆ ਪੇ ਠ ਪੱ ਖੋ 'ਵੇ ਰ ਵਾ ਦੇ ਠਾਠੇ ਜੇ ਕਰ ਉ ਕੁ ਕੋ ਲ ਕੋ ਈ ਬਚਾ ਉ ਹੈ ਤਾਂ ਉ ਹਵੀ ਪੇ ਸ ਕਰਨ ਮੁ ਦਾ ਲਾ (ਰਿਸਪਾ ਨਿ ਡਰ) ਤੁ ਹ ਡੀ ਸਕਾ ਇਤ ੁੰਨ ਰੋ ਦ ਕਰਨਾਂ ਆ ਗੇ ਪਾ ਉ ਠਾਈ ਅਰਜੀ ਦਾ ਖਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉ ਸਦਾ ਮੰ ਠ ਹੈ : ਟ੍ਰਿਬਿਊ ਲ ਕੋ ਲ ਅਧਿਕਾ ਰ ਖੇ ਤਰ ਠੀ; ਕੀ ਬ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਕਾ ੁੰਨ ਨਲ ਕੋ ਈ ਠਕਰਾ ਠੀ; ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਕੋ ਈ ਵਾ ਜਬ ਉ ਮੀ ਦ ਠੀ; ਕਾ ਰਵਾ ਈ ਤੋ 'ਤੁ ਹੁੰਨ ਜਾਂ ਕੋ ਡ ਦੇ ਉ ਦੇ ਸੁੰਨ ਕੋ ਈ ਫਾ ਇਦਾ ਠੀ; ਸਿਕਾ ਇਤ ਗਲਤ ਉ ਦੇ ਸ ਜਾਂ ਬਦਨ ਅਠ ੀ ਨਲ ਦਾ ਖਲ ਕੀ ਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਜਾਂ ਠਿਠ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾ ਰਵਾ ਈ ਦੁ ਆ ਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਿਕਾ ਇ ਤ ਵਿੱ ਚਲਾ ਮੁ ਦਾ ਸੁ ਲਝਾ ਇਆ ਜਾ ਚੁ ਕਾ ਹੈ । ਜੇ ਕਰ ਇਕ ਵਿੱ ਚੋ 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਸਲੇ ਉ ਪਰ ਆ ਰਿਤ ਅਰਜੀ ਦਾ ਇਰ ਕੀ ਤੀ ਜਾਂ ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊ ਲ ਦੇ ਵੇ 'ਧਿਰਾਂ ਤੋ ' ਜਾ ਫਾ ਰੀ ਹ ਸਲ ਕਰੇ ਗਾ ਅਤੇ ਮੈ ਬਰ ਅਗਲੀ ਕਾ ਰਵਾ ਈ ਤੋ 'ਪਹਿਲਾ ਇਸ ਅਰਜੀ ਬਾ ਰੇ ਫੈ ਸਲਾ ਕਰੇ ਗਾ ।

ਵਿਚੋ ਲਗੀ ਅਤੇ ਸੁ ਫਾ ਈ ਤੋ 'ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾ ਰਵਾ ਈ

ਜਦੋ 'ਜਵਾ ਬ ਦਾ ਖਲ ਹੋ ਜਾ ਏ ਅਤੇ ਅਰਜੀ ਠਿਠਾ ਰਿਤ ਹੋ ਜਾ ਵੇ , ਧਿਰਾਂ ੁੰਨ ਪੂ ਰੀ ਜਠਕ ਸੁ ਫਾ ਈ ਤੋ 'ਪਹਿਲਾਂ ਉ ਕੁ ਦਾ ਮਸਲਾ ਸੁ ਲਝਾ ਉ ਠਾ ਇੱ ਕ ਹੋਰ ਮੋ ਕਾ ਦਿੱ ਤਾ ਜਾਂ ਦਾ ਹੈ ਠਿ ਠਕ ਵਾ ਰ ਠਿਠ ਇੱ ਕ ਵਿਚੋ ਲਾ ਦੇ ਵੇ 'ਧਿਰਾਂ (ਅਤੇ ਉ ਕੁ ਦੇ ਪ੍ਰ ਤਿਥਿਤਾ) ਨਲ ਆ ਪਸ ਵਿੱ ਚ ਅਨਕੁ ਲ ਸਮਝੋ ਤਾ ਕਰਨਾਈ ਸਹ ਠਿ ਠਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

ਜੇ ਵਿਚੋਂ ਲਗੀ ਤੇ ਖਿਠਰਾ ਹੋ ਜਾਏ ਤਾਂ ਸਿਕਾ ਇਤਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਉੱਪਰ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਠੀਕੀ ਤੀਜਾਂਦੀ। ਜੇ ਸਿਕਾ ਇਤਦਾ ਖਿਠਰਾ ਠੀਕ ਹੋਇਆ, ਧਿਰਾਂ ਦੂ ਕਵੇਂ ਦਸਤਾ ਵੇ ਜਗਵਾਹ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਉਪਾਅਦੀ ਅਵਸਥਾ ਅਦਲ ਬਦਲ ਕੇ ਸੁਫ਼ਾਈ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਦੇ ਕਸ਼

ਸੁਫ਼ਾਈ

ਸੁਫ਼ਾਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਅੱਗੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰ ਜਠਾ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦਸਤਾ ਵੇ ਜਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਕਸ਼ ਕੇ ਕਠਿਰੂਨ ਦੂ ਸਰੀ ਧਿਰ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਵਿਚੋਂ ਧ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਪੇਣ ਕਲਾ ਤਦੀ ਪੁਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਠਾ ਮੌਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਫੈਸਲੇ ਸੁਫ਼ਾਈ ਤੇ ਠੀਕ ਹੁੰਦੇ, ਤੁਹੰਨ ਲਿਖਤੀ ਫੈਸਲਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਹੁੰਦੇ। ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਖਿਠਰਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਉਪਾਅਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਕੀ ਉਪਾਅਸੁਝਾਇਆ। ਇੱਕ ਅੰਤਲਾ ਹੁਕਮ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦਾ ਖਲਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਠੀਕੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਪਣ ਕੇ ਸਿੱਧ ਤਜਾਉਂ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਪਣ ਕੇ ਸਿੱਧ ਤਦੇ ਹੋਂ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੂ ਸਰੇ ਧਿਰੂਨ ਹੋ ਠੀਕੀਆਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੱਖਪਾਤੀ / ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਵਿਵਰ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤੁਹੰਨ ਉਹ ਹੱਕ ਜਾਂ ਮੌਕਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਤੇ ਤੁਹੰਨ ਵਾਝਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਠੀਕੇ ਵੇ ਜੇ ਤੁਹੰਨ ਦੇ ਆਰਾਭੁ ਗਤੇ ਗਏ ਮਾਲੀ ਨਕਸਾ ਨਾ ਭੁਗਤਾ ਨਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਤੁਹੰਨ ਦੁਖਦਾਈ ਭਾਵਨ ਅਤੇ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਲਈ ਇਵਜ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੁਨਖ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਰੇ ਜਾ ਠਾ ਰੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਸਮਝਯੈ ਦਾ ਕਰਨਾ ਉਦੇ ਸ਼ਨਲ ਲਿਖੀ ਸਧਾਂ ਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸਿਖਿਆ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਹ ਇਤਾ ਕੌ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

ਤੁਸੀਂ ਐ ਬਠਵੇ ਰਡ ਕਮਿਊਨਿਠ ਸਰਵਿਸਜ਼ ਪਿਕਸ ਸੋ ਸਾਇੰਟ, ਲੀ ਗਲ ਸਰਵਿਸਜ਼ ਸੋ ਸਾਇੰਟ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਰਾਈ ਖਿਠ ਕਲਿਕ ਅਦਿਵਾ ਸੀ ਸੰਸਥ, ਇੰਮੀ ਗ੍ਰੈ ਠ ਸਰਵਿਸਜ਼ਏ ਜੰਸੀ, ਵੇ ਮੈ ਜ਼ ਸੈ ਰ, ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਪੁਲਿਸਜ਼ ਲੋਕ ਵਸੀ ਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਕਠਾ ਲਲਾਈ ਜ਼ਨਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਸਹ ਇਤਾ ਦੇ ਸਾਧਨੇ ਸਫੇ ਤੇ ਦੇਖੋ।

Sources of Help

Human Rights Tribunal

Suite 1170-605 Robson St.
Vancouver, BC V6B 5J3
Phone# (604) 775-2000
Toll Free: 1-888-440-8844
TTY: (604) 775-2021
Fax: (604) 775-2020
www.bchrt.bc.ca

Ministry of Attorney General

10th floor 1001 Douglas St.
PO BOX 9286 STN PROV GOVT,
Victoria V8W 9J7
Phone# (250) 356-9596
Fax: (250) 356-7136
TTY: Please call enquiry BC: 1-800-661-8773
www.ag.gov.bc.ca/programs/hrc/index.htm

BC Human Rights Clinic

Suite 1202-510 West Hastings St.
Vancouver, BC, V6B 1L8
Phone: (604) 689-8474
Fax: (604) 689-7511

Toll Free: 1-877-689-8474
E-Mail: bchuman@istar.ca
Or info@bchrcoalition.org
www.human-rights-coalition.bc.ca

Vancouver Island Human Rights Coalition

Vancouver Island Region
418-620 View Street, Victoria, BC, V8W 1J6
Phone: (250) 382-3012
E-Mail: vihrc@telus.net

The Law Centre

Third Floor-1221 Broad Street
Victoria, BC, V8W 2A4
Phone: (250) 385-1221 Fax: (250) 385-1226
E-Mail: reception@thelawcentre.ca

UBC Law Student's Legal Advice

Faculty of Law
University of British Columbia
Vancouver, BC, V6T 1Z1
Phone: (604) 822-5791 Fax: (604) 822-1661
E-Mail: ubc_lslap@hotmail.com

Western Canada Society to Access Justice

Phone: (604) 878-7400 Fax: (604) 324-1515
www.accessjustice.ca

Abbotsford Community Services

2420 Montrose Avenue, Abbotsford, BC V2S 3S9
Phone: 604-859-7681 Fax: 604-859-6334
www.farmworkersinfo.ca

Progressive Intercultural Services Society

#100-7566 – 120A Street, Surrey, BC V3W 1N3
Phone: 604-596-4242 Fax: 604-596-7217

www.farmworkersinfo.ca

ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਸਾਧਨ

ਐ ਬਬਫੋ ਰਡ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਰਵਿਸਜ਼ ਲੀ ਗਲ ਐ ਡਵੋ ਕੇ ਸੀ ਪਰੋ ਗਰਾਮ

2420 ਮਾ ਊ ਰੋ ਜਐ ਵੀਊ , ਐ ਬਬਫੋ ਰਡ, ਬੀ ਸੀ V2S 3S9

ਫੋ ਨ 604-859-7681 ਲੋ ਕਲ 307 ਫੈ ਕਸ: 604-859-6334

ਪ੍ਰੋ ਗਰੈ ਸਿਵ ਇੰਡਕਲਚਰਲ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਰਵਿਸਜ਼ ਸਾ ਇੰਟ, ਲੀ ਗਲ ਐ ਡਵੋ ਕੇ ਸੀ ਪਰੋ ਗਰਾਮ

- 120ਏ ਸਰੀ ਬਰੀ , ਬੀ ਸੀ V3W 1N3

ਫੋ ਨ 604-596-4242 ਫੈ ਕਸ: 604- 596-7217

ਮੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ

www.bchrt.bc.ca

ਅਟਰਨੀ ਜਰਲ ਦਾ ਮੰਤਰਾਲਾ

ਏ ਜੀਸੀਆਂ , ਬੋ ਰਡ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ

10 ਵੀ ਮੰਜਲ 1001 ਡਗਲਸ ਸਰੀ ਟ੍ਰਪੀ ਓ ਬੋ ਕਸ ੭286 ਸੇਟਸਕਾਂ, ਤਿਕ ਸਰਕਾਰ

ਵਿਕਟੋਰੀਆ , ਬੀ ਸੀ ਵੀ 8ਡਬਲਯੂ ੭੭ 7

ਇੰਫੋ ਵਾਈ : ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਕੁ ਆਰੀ ਬੀ ਸੀ ਤੇ ਫੋ ਕਰੋ : 1-800-661-87

73

www.ag.gov.bc.ca/programs/hrc/index.htm

ਬੀ ਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਟੀ ਬ ਕਲੀ ਟੀ

V6B 1L8

ਟੈਲ ਫੋਨੀ : 1-877-689-8474

ਈ ਮੇਲ: bchuman@istar.ca

ਵਿੱ ਬ: www.human-rights-coalition.bc.ca

ਵੈ ਕੂ ਵਰ ਆ ਈ ਲੈ ਡ ਰਿਊ ਮਨਾ ਈ ਬ ਕੋ ਲੇ ਸਨ
ਵੈ ਕੂ ਵਰ ਆ ਈ ਲੈ ਡ ਰੀ ਜਨ418 - 620 ਵਿਊ ਸਰੀ ਟ
ਵਿਕੋਟਰੀ ਆ , ਬੀ , ਸੀ , V8W 1J6
ਫੋ ਨ250-382-3012
ਈ -ਮੇ ਲ: yihrc@telus.net

ਦਾ ਲਾ ਅਸੈ ਰ

ਬਡ ਫਲੋ ਰ 1221 ਬਰੋ ਡ ਸਰੀ ਟ
ਵਿਕੋਟਰੀ ਆ ਬੀ , ਸੀ V8W 2A4

ਫੋ ਕਸ: 250-385-1226

ਈ -ਮੇ ਲ: reception@thelawcentre.ca

ਯੂ ਬੀ ਸੀ ਲਾ ਅਸੂਟਡੈ ਬ ਲੀ ਗਲ ਐ ਡਵਾ ਈ ਸ
ਫੋ ਕਲੀਏ ਐ ਫ ਲਾ ਅ
ਯੂ ਨਿਵਰਸਿਏ ਐ ਫ ਬਿਰਬ ਕੋ ਲੰਬੀ ਆ
ਵੈ ਕੂ ਵਰ, ਬੀ , ਸੀ V6T 1Z1

ਫੋ ਕਸ: 604-324-1661

ਈ -ਮੇ ਲ: ubc_islap@hotmail.com

ਵੈ ਸਰਕੀ ਡਾ ਸੋ ਸਾ ਈਏਟ ਐ ਕਸੈ ਸ ਜਸਿਬ

ਫੋ ਨ604-878-7400

ਫੋ ਕਸ: 604-324-1515

ਵਿੱ ਬ: www.accessjustice.ca

Frequently Asked Questions

Q. How did the human rights system change in April 2003?

A. On March 31, 2003, amendments to the Human Rights Code came into effect.

The Human Rights Commission and the Human Rights Advisory Council were eliminated and the Human Rights Tribunal was given increased power.

Complaints are now filed directly with the Tribunal. This means that a single agency is now responsible for accepting, mediating, resolving, and holding hearings on complaints.

In addition, the Minister Responsible for Human Rights must now develop a program of public information and education about the code.

Q. Have the protections under the Code changed?

A. No. The rights and protections guaranteed under the Code have not been changed. The only thing that has changed is the method by which these rights are protected.

Q. Who will do human rights education?

A. The Minister Responsible for Human Rights must develop and conduct a program of public education and information designed to promote an understanding of the Code.

Information about human rights, the Human Rights Code, and how to file a complaint is available from the Ministry of Attorney General, the Human Rights Tribunal, Government Agents' offices, and many social agencies across BC.

Q. What has happened to complaints that were filed with the Commission?

A. All open complaints that were being handled by the Commission have been transferred to the Tribunal. The Tribunal will be contacting people who have active complaints to explain what the next steps are.

Q. Will people be able to get help with their complaints?

A. Assistance for those who need help to continue dealing with a complaint that has been transferred to the Tribunal, or who need help to file a complaint, or to respond to a complaint filed against them, is available from the agencies listed on the following page.

This translation is provided for informational purposes only, and should not be used as a basis for making legal or any other commitments. If you are unsure about your legal rights in any dispute, you should consult an attorney.

ਆ ਮ ਪੁ ਛੇ ਜਾ ਣਾ ਲੇ ਸਵਾਲ

ਸਵਾਲ: ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਵਿੱਚ ਮੁੱਠ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਕੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ ?

ਉਤਰ: ਮਾਰਚ 31, 2003 ਨੂੰ ਮੁੱਠ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ। ਮੁੱਠ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਏ

ਮੁੱਠ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਲਾਫ਼ਾ ਰਕੋ ਸ਼ਲੂਨ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੀ ਮੁੱਠ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣਕਾ ਇਤਾ ਸਿੱਧੇ ਹੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਠੀਕ ਇਸਦਾ ਮੱਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣਕਾ ਇਤਾ ਇੱਕੋ ਹੀ ਏਜੰਸੀ ਕੋਲ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਠੀਕ ਉਸੇ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਉਨ ਦਾ ਸਿਫਟਾਰਾ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਆਏ

ਸੁਣਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ ਕੋਡ ਸਬੰਧੀ ਜਠਾਨੂੰ ਜਾਣ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਮੁੱਠ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜੁੱਮੇ ਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਵਾਲ:

ਕੀ ਇਸ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਮੁੱਠ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਉਪਾਓ/ਬਚਾਓ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ ?

ਉਤਰ: ਇਸ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਪਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਇਸ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇ, ਸਿਰਫ ਇਸੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਵਾਲ: ਮੁੱਠ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿਖਿਆ/ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਠੀਕ ਕੰਮ ਕੌ ਠੀਕ ਕਰੇਗਾ ?

ਉਤਰ: ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ (ਅਫਰੀਨ-ਜਰਲ) ਮੁੱਠ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕੇਗਾ ਅਤੇ ਕੋਡ ਨੂੰ ਸਮਝਣ

ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰੇਗਾ। ਮੁੱਠ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਮੁੱਠ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕੋਡ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨਕਾ ਇਤ

ਕਿਵੇਂ ਦਰਜ (ਫਾਈਲ) ਕਰਨੇ ਹੋਏ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਫਰੀਨ - ਜਰਲ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਮੁੱਠ ਖੀ ਅਧਿਕਾਰ

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਸਰਕਾਰੀ ਏ ਜੰਕੇ ਦਫਤਰ ਅਤੇ ਬੀ ਸੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਓ
ਪਲੱ ਬਧ ਹੈ।

ਸਵਾਲ: ਜੇ ਸ਼ਕਾਇਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਕੀ ਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਉਨ ਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?

ਉਤਰ: ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਾਇਤਾਂ ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਕੀ ਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਉਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਪਾਸ
ਭੇਜ ਦਿੱਤੀਆਂ

ਗਈਆਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੁਣ ਟਿਕਾਏ ਸ਼ਕਾਇਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ਕਾਇਤ ਕਰਤਾ ਵਾਂ ਨਲ ਸਪੱਰਕ ਕਰੇਗਾ
ਕਿਉਂਕਿ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਹੈ।

ਸਵਾਲ: ਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਾਇਤਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੇਗੀ?

ਉਤਰ: ਜੇ ਲੋਕਾਂ ਪਿੱਛੇ ਸ਼ਕਾਇਤ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਾਂ ਸਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਸਬੰਧੀ ਅੱਗ
ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ

ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸ਼ਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸਹਾਇਤਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਸ
ਕਾਇਤ ਦਾ ਜਵਾਬ

ਦੇ ਟਿੱਕੇ ਚਮੱ ਦਦ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ ਹੋਰ ਟਿੱਕੇ ਅਤੇ ਏ ਜੰਸੀਆਂ ਨਲ ਮੱ ਦਦ ਲਈ ਸਪੱਰਕ ਕਰਨ ਚ
ਹੀਦਾ ਹੈ :

This translation is provided for informational purposes only, and should not be used as a basis for making legal or any other commitments. If you are unsure about your legal rights in any dispute, you should consult an attorney.